

AUG. 8263

8264

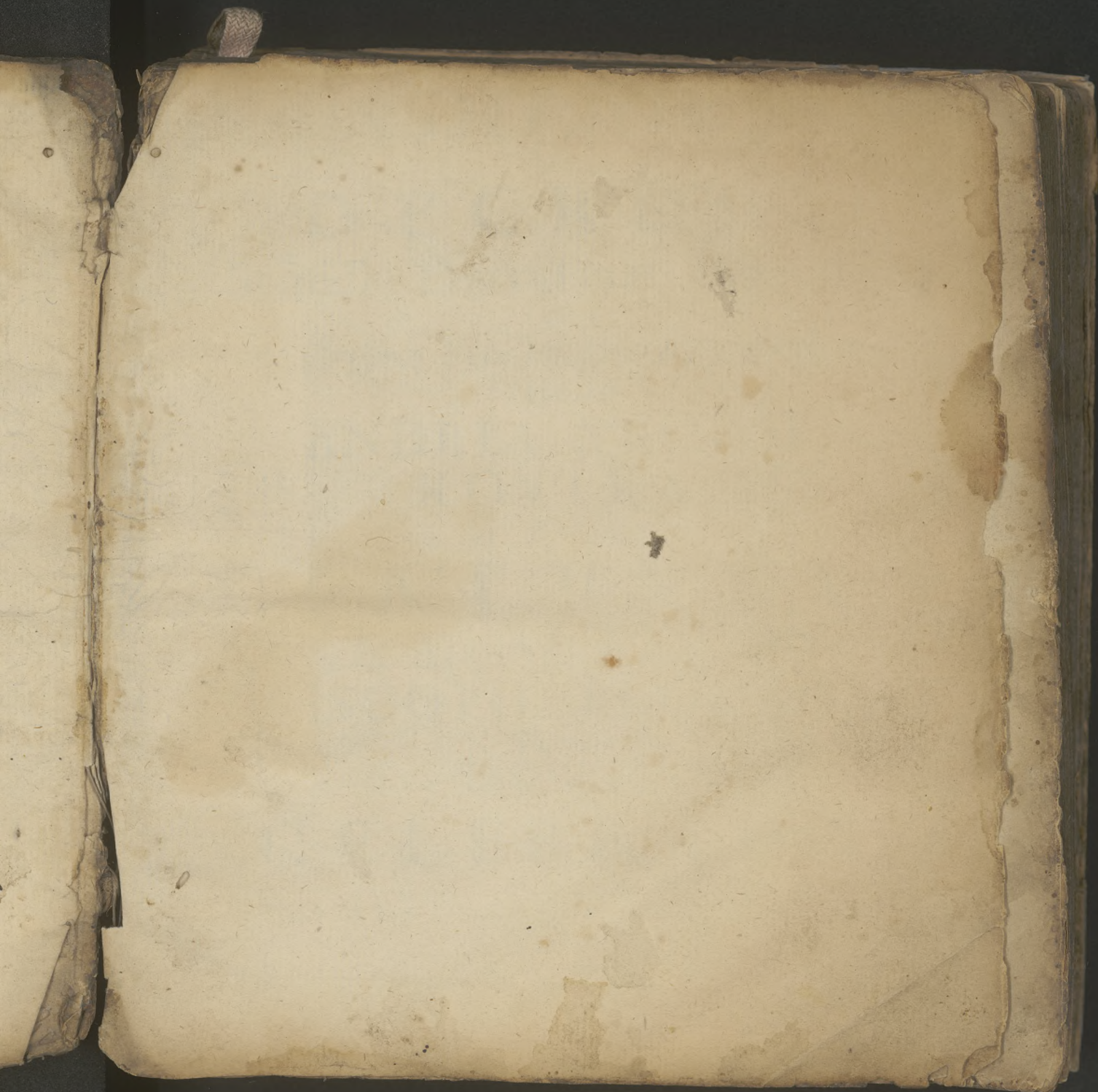
Drugo mui. Kottow Hi

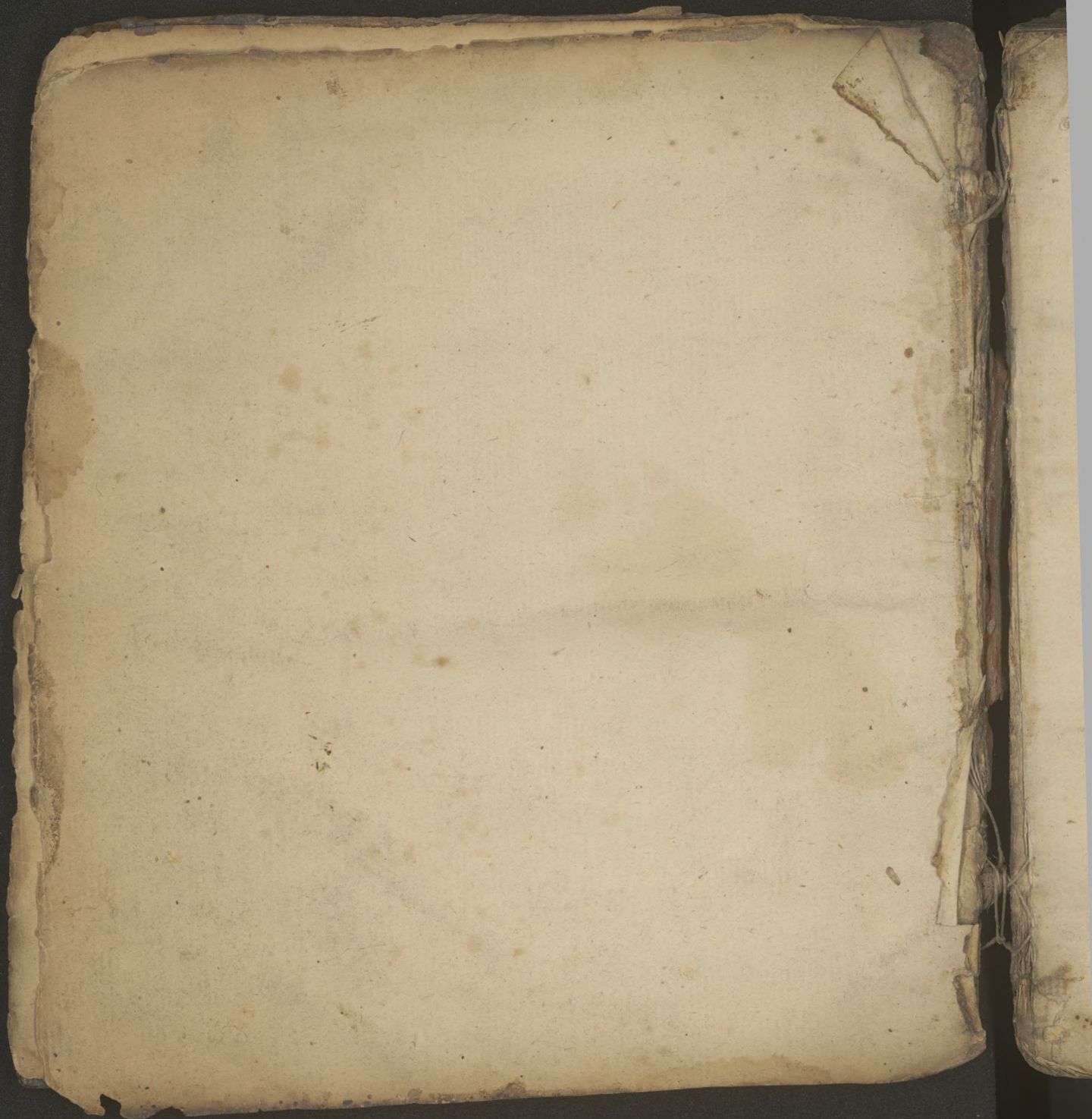
W domu ie go mosei xia
prawa tora Dobro die ie na
stego oici Byt

Gruba piora Kato
Toma na zelobrego
Gospodarsa

Wielakieon nie optat
Kumfen

A D C L E R U M
ET
P O P U L U M
DIÆCESANUM PLOCENSEM
E P I S T O L A
P A S T O R A L I S
ANNO DOMINI MDCCLIII.
P R O M U L G A T A

V A R S A V I Æ,
Typis S. R. M. & Reipubl. Collegii Varsaviensis Soc. JESU.

JOSEPHUS EUSTACHIUS
DE SŁUPOW
S Z E M B E K .
DEI & APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
EPISCOPUS PLOCENSIS.

*Perillustribus & Illustribus Admodum Re-
verendis Prelatis & Canonicis tam Ecclesiæ Nostræ Cathe-
dralis quam Collegiatarum, Archidiaconis, Decanis, Præpo-
sitis, Parochis, Commendariis, Vicariis, Promotoribus,
Mansionariis, Altaristis, ceterisque Presbyteris; nec non U-
niverso tam Saculari quàm Regulari Clero, tum & Populo
Diecefis Nostræ Plocensis: Gratia Vobis & pax à DEO
Patre Nostro & Domino JESU Christo Nostræque
Benedictio Pastoralis.*

Ulla alia scribendi ad Vos Fi-
lioli dilectissimi Epistolam præsen-
tem ad puncta redactam, in visceri-
bus nostris præconcepta manifesta-
tur ratio; præterquam major DEI
T. O. Maximæ Gloria, disciplinæ
A 2 Eccle-

Ecclesiasticæ Vigor intemeratus ; Salus Vestra ;
Animarumq; Curæ Vestræ præcommisſarum Chriſti
Sanguine pretioſo acquiſita. Non oſtentandæ do-
ctrinæ & eloquentiæ cauſâ, nec perſvabilium humanæ
Sapientiæ verborum ducimur apparatu, ſed in ve-
ritate Spiritûs aperimus Vobis Literarum Noſtrarum
ſiſtema, quod pro Paſtorali munere ſentimus. Et
præprimis æternæ veritatis propoſitiones, quas Epi-
ſcopali Officio Sæ. enunciant paginæ, Vobis quoq;
communicandas & in tabulis cordis veſtri annotan-
das vehementer exoptamus. Urget Nos illa Ezechie-
lis 3. Domini ſententia, qua Nos ſpeculatorem Do-
mûs Iſràël dedit, Proverb. 7. *Ut vultum pecoris Noſtri*
agnoscamus & ſuper greges conſideremus; quatenus eâ qua
poſſumus maximâ diligentîâ, debitam circa vigilan-
tiam gregis Nobis commiſſi adhibeamus, animadver-
ſionem. Et quia propriis, hic & nunc oculis intueri
ea, quæ circumſpectioni Noſtræ meritò eſſe ducimus,
non valemus, nec os ad os de præſenti Vos alloqui
poſſumus, ſupplemus per Literas munus, & præce-
denter, calamo pro lingua utimur. Speramus Nos
equidem per ineffabilem DEI gratiam, æquè ex Li-
teris, ac ex verbis oretenus ſuo tempore proferendis
indubitatum in augenda DEI Gloria, & in muniis ri-
tè per Vos exequendis ſortiri effectum. Nec dubi-
tamus,

ramus, quod vox Pastoris vestri per Literas manifestata efficaciter attinget sensus & corda vestra. Porro unum est necessarium, quod vobis scribimus, & tota mente retinendum summopere commendamus: Dedit vos DEUS Pastores & Rectores ad consummationem Sanctorum in opus Ministerii, in ædificationem Corporis Christi: Satagite igitur ut per bona opera vestra certam vocationem; quæcunq; verbis alios docetis ea factis vestris, exprimere conemini. Et, qui aliorum oculis auribusq; obversamini, magis etiam vite exemplis ultra doctrinam præceptorum ad imitationem virtutum eos incitetis.

ad Philipp. Cap. IV. De cætero: Fratres quæcunq; sunt vera, quæcunq; pudica, quæcunq; iusta, quæcunq; Sancta, quæcunq; amabilia, quæcunq; bona fame: si quas virtus, si qua laus disciplina, hæc cogitate, hæc agite, & DEUS pacis erit vobiscum.

Ima ad Thes. Cap. IV. Attendite diligenter, ut quomodo vos oporteat ambulare & placere DEO abunde magis, & ut vestrum negotium agatis & operemini. 1. ad Thes. Cap. V. Consolamini adinvicem & ædificate alterutrum, semper quod bonum est, sectemini ad invicem & in omnes.

Et nunc commendo vos DEO & verbo gratiæ ipsius, qui potens est ædificare & dare hæreditatem in sanctificationis omnibus. Act. Cap. XX. v. 32. Da-

bantur in Arce Nostrâ Episcopali Pultoviensi. Die
16. Mensis Maji 1753^{ti}o Annô.

P U N C T A

IN EPISTOLA PRÆSENTI COMPREHENS A.

- I. **P**unctum de Fide cum modo práctico eliciendorum actuum Fidei.
- II. Punctum de Spe cum modo práctico eliciendorum actuum spei.
- III. Punctum de Charitate in DEUM cum modo práctico eliciendorum actuum amoris DEI ; Et de charitate proximi , ac de desiderio vero vjdendi & amandi DEUM in æterna beatitudine.
- IV. Punctum de Sacramento Baptismi.
- V. Punctum de Sacramento Pœnitentiæ.
- VI. Punctum de Extrema Unctione.
- VII. Punctum de Sacramento Matrimonii.
- VIII. Punctum de Sacrificio Missæ , & Oratoriis privatis , ac Presbyteris vagis ad celebrandum Missæ Sacrificium & audiendas Confessiones non admit-
tendis.

IX.

IX. Punctum de Vita & Honestate Clericorum.
X. Punctum de Ordinandis, & apponitur Con-
stitutio fel. mem. Innocentii Papæ XII.

XI. Punctum de Prædicatione Verbi DEI.

XII. Punctum de Observatione J. juniorum.

XIII. Punctum de Indulgentiis.

XIV. Punctum de Pluralitate Beneficiorum.

XV. de Residentia Parochorum.

XVI. Punctum de Decanis Foraneis & Congre-
gationibus Decanalibus.

XVII. Punctum de Observatione Fæstorum, &
de his, quæ sunt vetita Christianis & Hebræis.

XVIII. Punctum de Hæreticis.

XIX. Punctum de modo & potestate applicandi
Christi Fidelibus Indulgentias in articulo mortis.
Quæ potestas omnibus & singulis Presbyteris tam Se-
cularibus quam Regularibus est subdelegata.

XX. Punctum in quo exponuntur Indulgentiæ
perpetuæ à SSmo Domino Nostro Domino BENE-
DICTO Papa hujus Nominis XIV. tam docentibus
& addiscentibus methodum Orationis mentalis, quàm
Orationem ipsam mentalem peragentibus concessæ.
Orationis hujus mentalis seu Meditationis praxis tam
in Cathedrali & Collegiatis, quàm in omnibus Ecclesiis
per totam Diæcesim inviolatè observanda, Authoritate
Ordinaria demandatur.

XXI.

XXI. Punctum in quo exponuntur Indulgentiæ pro recitantibus sub horam noctis ad pulsum campanæ Psalmum : *De Profundis* vel semel Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam cum versiculo *Requies aeternam.* Et iungitur publicatio & executio in omnibus & singulis ultra Cathedralē ac Collegiatas, Ecclesiis.

XXII. Punctum de Observatione Constitutionum Synodaliū.

Tandem, ad calcem præsentis Epistolæ apponitur Tabula sive Scheda, in qua omnium Sacramentorum Catholicæ Ecclesiæ, materia, forma, Minister, susceptor, effectus, Institutio, Definitio exprimuntur.

PUNCTUM PRIMUM DE FIDE.

Prima salutis nostræ janua, initium, fundamentum & radix omnis justificationis, & medium ad consequendam salutem omninò necessarium est Fides S. Catholica, sine qua *impossibile est placere DEO.* Donò fidei huius quò illustrati firmiter assentimur, credimus ac profitemur finem creationis nostræ hunc esse, ut
DEUM

DEUM T. O. Maximum super omnia amemus, adoremus, glorificemus, illi soli serviamus, Ejusque visione intuitiva & amore fruitivo plenè satiemur. Neminem tamen ingredi in cælum & salvari sine vera fide, firmiter asserimus. Id enim explicitè revelatum Nobis Marc. 16. *Qui verò non crediderit condemnabitur.* Et quia non satis est credere, ex quo fides quæ coram DEO valet ad justitiam, est illa : quæ per charitatem operatur ad Galat. 5. Proinde ad justificationem & salutem, etiam necessaria observatio mandatorum DEI & Ecclesiæ, virtutum, bonorumque operum exercitium adeò, ut opera bona influant etiam efficienter in salutem. Veritas enim infallibilis (quæ nec nos fallere nec falli potest) Dominus JESUS Christus quæsitus à scriba illis verbis Lucæ cap. 10. v. 25. *Quid faciendo vitam æternam possidebo?* ait JESUS: *in Lege quid scriptum est?* Cui ille: *Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo.* Deinde Salvator: *Hoc fac & vires.* Hinc in vinea Salvatoris Nostri excitamur ad labores & opera, ut præmia salutaria consequamur: *Ite & vos vineam meam, quod justum fuerit dabo vobis.* Est sane dogma fidei Nostræ Catholicæ fidem esse fundamentum salutis, sed ex hoc fundamento nullos fructus existere, nisi bonis operibus exornetur. Quid enim sunt illa præcepta, eorumque
B obser-

observatio , jejunia , abstinencia , elèèmosyna , Dies
festi , quid cruciatus Martyrum , Virginum castitas ,
quid deniq. Confessorum actiones gloriosæ , corpo-
rum ciliciis enervationes , castigationes &c. &c. quid
inquam , & ad quid hæc omnia sunt ? nisi ut fidem
suam vivam efficiant , & ut opera sua sequantur illos.

Vestri muneris est Pastores animarum , per mo-
tiva fidei ac credibilitatis , gregem curæ vestræ com-
missum , ejusdem fidei vivæ pabulò nutrire ; & præ-
primis illa , quæ sunt explicitè idq. tam necessitate
medii , quam necessitate præcepti scienda & credenda
explanare , in illisq. plenè erudire. Deinde incum-
bit vobis , ad credendum omnes & singulos articulos ,
quos Ecclesia credit , Populum subjectum instruere.

Duo insuper in hoc puncto circa fidem veram ,
vivam , & salvificam annotanda veniunt.

Primum est : quod attingit fidem ipsam , *alterum*
quod refertur ad motiva & assensum eidem fidei. Fi-
des inquam vera excludit omnem dubitationem , est
sincera & simplex , captivans intellectum in obsequi-
um sui. *Motiva* exercendi âctus fidei vivos & me-
ritorios : Sunt in re *Mysterium revelatum* , & simul
DEUS *verax & omniscius* , qui tanquam prima veri-
tas illud revelavit , & mediante Ecclesia ad creden-
dum proposuit. *Assensus firmissimus* in hoc consistit :
quod

quod magis assentiri debeamus, & defacto sic assentimur
illis, quæ DEUS dixit, revelavit, & S. Mater Ecclesia ad
credendum proposuit, quàm illis quæ oculis videmus,
manibûs palpatum: nam DEUS meretur majorem
fidem, quam Nos, cùm nec falli, nec fallere potest.
Ecclesia quoq; propter assistentiam Spiritus Sancti Jo-
an. 14. & 16. errare non potest. Restat ut anima-
rum Rectores actus fidei cum suis Parochianis in pra-
xi eliciant, & ad eos eliciendos, methodum saluta-
rem subministrent; exempli gratia in hunc modum.

Credo Te DEUM meum, summè verum esse,
summè bonum, summè amabilem, summè in se di-
lectum, perfectissimum, misericordissimum, justissi-
mum.

Credo Tibi o DEUS meus! & assensu firmissi-
mo amplector id omne verum & infallibile fuisse &
actu esse, quidquid revelasti, & mediante S. Ecclesia
Catholica ad credendum proposuisti: quia veritas in-
fallibilis es, & nec falli, nec ullatenus fallere me
potes.

Credo in Te DEUM meum, & Te omni possibi-
li amore prosequor. Adauge fidem meam, adauge
amorem Tui, adauge gratiam.

Credo & profiteor explicitè Mysterium Sanctis-
simæ Trinitatis, id est, Trinum in personis, Unum in

natura DEUM meum; videlicet DEUM Patrem, DEUM Filium, DEUM Spiritum Sanctum, Tres Personas & unam naturam seu unum DEUM.

Credo quòd DEUS Pater creavit me, DEUS Filius redemit me, DEUS Spiritus S. sanctificavit me.

Credo & profiteor: quòd secunda Persona Sanctissimæ Trinitatis Filius DEI Unigenitus, Dominus JESUS Christus, qui pro salute nostra ac pro salute & redemptione omnis humani generis naturam humanam assumpsit, incarnatus est de Spiritu Sancto; natus ex Maria Virgine, Homo factus est, passus, crucifixus, sepultus, & resurrexit à mortuis ac in cælum ascendit.

Credo: quia Tu DEUS meus es Remunerator bonorum, & Vindex malorum, id est bonos seu electos gloriâ cælesti præmias, malos verò seu peccatores in peccato mortali ex hac vita decedentes & non penitentes igne æterno punis. Immortalitatem quoq; animæ humanæ credo & profiteor.

Credo deinceps & firmissime profiteor Articulos Symboli Apostolorum, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, decem DEI Præcepta, quinque præcepta Ecclesiæ, septem Sacramenta verè & realiter à Christo Domino instituta.

Profitetur in Missa offerri DEO verum proprium & propitiatorium Sacramentum pro Vivis & Defunctis

functis, atq; in SSmo Eucharistiæ Sacramento esse verè, realiter & substantialiter Corpus & Sanguinem unam cum anima & Divinitate Domini Nostri JESU Christi.

Constantissimè teneo purgatorium esse, animasq; ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Sanctos unam cum Christo regnantes venerandos atq; invocandos esse, Orationes DEO pro nobis offerre, atq; eorum Reliquias esse venerandas.

Imagines Christi ac DEIPARÆ semper Virginis nec non aliorum Sanctorum habendas & retinendas esse, atq; eis debitum honorem & venerationem impertiendam firmissimè assero. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq; usum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo.

Deniq; ea omnia ac singula quæcunq; DEUS revelavit & sancta Mater Ecclesia ad credendum proposuit, indubitanter recipio atq; profiteor. Et hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentì spontè profiteor & veraciter teneo, eandem integram & inviolatam usq; ad extremum vitæ spiritum constantissimè DEO adjuvante, retinebo & confitebor, atq; à meis subditis, vel illis quorum cura ad me in munere meo spectabit teneri, doceri, & prædicari quantum in me erit, curabo.

Ex præmissis DD. Parochi ultra instructionem
B 3
Cathe.

Cathecheticam de Mysteriis fidei, necessitate medii & necessitate præcepti ad sciendum & credendum explicite necessariis populo suo proponendam, clara & distincta voce ejusmodi Mysteriosos fidei Actus insimul cum suis Parochianis sæpissimè eliciant, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, Symbolum Apostolorum, decem DEI præcepta, quinque præcepta Ecclesiæ, septem Sacramenta à Christo instituta, pariter insimul cum ipsis devotè recitent, ut ejusmodi Mysteria omnino ad consequendam salutem æternam scienda & credenda eò firmiùs memoriæ Parochianorum imprimantur ac inhæreant.

Videatur & diligenter perpendatur SS. Concil. Trident. sess. 5. cap. 2. de Reform. ubi Pastores & animarum Curatores sub districta ultione per se vel per alios ad explicandam plebi commissæ doctrinam salutarem tenentur & stringuntur.

PUNCTUM SECUNDUM.

D E S P E.

Exposita necessitate Fidei Catholicæ ad justificationem & salutem æternam consequendam Incessariæ, descendimus ad spem. Frustraneum equidem foret credere in DEUM, ipsius omnipotentiam, mi-
feri-

&
ex
&
nfi.
io-
oo-
ra-
tu-
e-
em
Pa-
cil.
a-
vel
am
io-
la-
em
ni-

tericordiam, justitiam agnoscere, nisi etiam in nobis excitemus spem, illum in æterna beatitudine videndi, ipsius misericordiam per Orationem implorandi & consequendi hoc, quod credimus illum posse & velle nobis dare.

Operæ pretium est: ut animarum Rectores fidelem populum pretioso Sanguine Christi redemptum in spem firmam erigant. Etenim spes hominis Christiani consistit in desiderio efficace summi illius Boni, ad quod creati sumus aliquando obtinendi; ita ut simul conemur & erigamus animum ad superandas difficultates, quæ nos ab illo possent impedire. Ad erigendum verò in nobis animum exempli gratiâ ad beatitudinem consequendam, tria sunt motiva, quæ nos fortiter cum Adjutrice Divina gratia adjuvare valent. *Primum: Fidelitas DEI in promissis. Secundum: Omnipotentia DEI. Tertium: Divina Misericordia.* Ut hæc motiva ad Catheticam praxim reducantur: sic nobis Catholicis viva fide credendum & firmissimè sperandum est. Ideo *vg.* speramus beatitudinem æternam consequendam: Quia *Primo* DEUS fidelis in promissis nobis dabit eam certò. Quia *Secundo*: DEUS Omnipotens potest nobis illam dare. Quia *Tertio*: DEUS misericors nobis vult illam dare. Erigimur inquam in spem firmam Catholici, & simul per fidem vivam, id est cum operibus bonis conjunctam, ad actus vitæ & gloriæ in cælis æternæ merito.

ritorios disponimur, quia DEUS infinite misericors cum vera fiducia sperantibus sibi præstò adest, & quia hanc suam misericordiam revelavit & ad plenam fiduciam incitavit Reg. 22. v. 3. *DEUS fortis meus sperabo in Eum.* & Psalm 12. v. 5. *Ego autem in misericordia tua speravi &c.*

Verè credimus & rectè speramus in Sacramento penitentiae veniam nostrorum delictorum, si per requisitas partes essentielles & integram ejusdem Sacramenti penitentiae Patri misericordiarum, cum firmo proposito, reconciliamur, & de impetranda peccatorum nostrorum remissione spem firmissimam in infinitis meritis Domini Nostri JESU Christi ejusque Passione pretiosissima habemus. Veritatem hanc infallibilem canit nobis Ecclesia: *Qui MARIAM absolvisi & latronem exaudisti mihi quoque spem dedisti.* Est nobis omnibus Filius ille prodigus Luc. 15. Idea rectæ spei, qui fiducialiter ad thronum gratiae & misericordiae recurrit inquit: *Ibo ad Patrem meum.*

Ex dictis: in principiis Fidei Catholicae efficacissima ad spem media concludimus hæc esse, quæ nobis Sacrae Scripturae passim commendant. Et quidem, si gratis & auxiliis Divinis cooperamur, rectè speramus ex eo T. Q. Misericordia DEI est infinita, merita Passionis Domini Nostri JESU Christi sunt infinita: *Qui non vult mortem peccatoris sed magis ut convertatur & vivat.*

Etenim : *Misericordia Domini plena est terra.* T. Q. Chri-
stus est passus pro nobis , & Sacramenta eò fine insti-
tuit , ut nobis quoq̃ cooperantibus suam ejusmodi mi-
sericordiam exhibeat. T. Q. Fidelitas DEI in promissis
(Qui in quacunq̃ die egerimus pœnitentiam , promisit
nos exaudire) nunquam fallere nos & nunquam falli
potest ; quinimo stat suis promissis , & est fidelis &
justus Judex , qui bonas actiones per gratiam dignifica-
tas coronat , & depositum , seu Coronam gloriæ po-
tens est servare.

Unum adhuc necessarium est : ut Parochi loco-
rum cum suis Parochianis Actus Spei sæpissimè eliciant,
instruant , & ad habitum salutarem inducant. Quæ
praxis sæpissimè , & præsertim in Confessione Sacra-
mentali , ac circa dispositiones animarum vg. in illis
verbis est proponenda : *Diffido mihi , Confido tibi* per
merita Salvatoris Domini JESU Christi o misericor-
dissime DEUS Spes tota salutis meæ.

Spero in Te DEUS meus , & in visceribus mi-
sericordiæ tuæ ac in pretiosissimis meritis Domini mei
JESU Christi spem meam fiduciamq̃ plenam repono :
quia infinitè bonus es ; cujus est dare gratiam & glo-
riam , mihi quoq̃ vis eam conferre , & propter me-
rita Salvatoris mei , tum propter opera mea quantum-
vis exigua , cum tua tamen gratia , facta : quia es

Ipsa bonitas infinita, & per suam naturam sui diffusi-
va & communicativa suae beatitudinis, & tantae ge-
nerositatis ac nobilitatis es, ut libentiùs des magna quàm
parva.

DEUS meus summum bonum amat me, ut ar-
tifex amat suum opus, imo ut Pater filium suum,
cujus bonum magis desiderat, quam ipse filius. Un-
de nec ego tam ardentè desidero beatitudinem obti-
nere quàm DEUS desiderat eam mihi dare, quare con-
fido, quòd eandem ex meritis JESU Christi obtinebo.

Ad hoc ut essem beatus, è nihilo creavit me,
& ut perditum a primis Parentibus Jus Regni cælo-
rum recuperare, per mortem Unigeniti Filii Do-
mini mei JESU Christi, in Baptismo adoptavit me,
& cum propter peccata propria illud Jus sæpè perdi-
derim, per gratiam Contritionis & Sacramenti pæ-
nitentiæ, in virtute Sanguinis Christi, sæpè in pristi-
num statum restituit me, ut sim filius & hæres Regni
cælestis. Si me fugientem & contemnentem se tot
modis quæsiuit, ut ab ipso, id est summo bono non
exciderem, quantò magis cupientem & quærentem,
ad illum promovebit.

Vestrum deinceps auxilium vestraq; merita ò pre-
tiosissima Virgo MARIA, Sancti Patroni mei, Sancti
Angeli Custodes, omnesq; Sancti & Sanctæ DEI,
sup-

supplex imploro, apud misericordissimum Patrem intercedite pro me, spem meam intra vulnera Christi repositam, juvate.

PUNCTUM TERTIUM.

DE CHARITATE IN DEUM.

SUMMA vitæ Christianæ ratio & vinculum perfectionis est Charitas in DEUM. Post fidem vivam, salvificam, spem firmam quas præcedentibus punctis exposuimus, venit nobis tractanda materia de Charitate DEI & proximi adeò necessaria, ut sine illa Charitate nullatenus salus æterna obtineri possit. Veritas hæc Catholica assertiva ex evidentissimis Sacræ Scripturæ Locis colligitur. Et sic 1. Joan. 3. v. 14. *Qui non diligit, manet in morte.* Diliges Dominum DEUM Tuum & Proximum sicut te ipsum Matth. 23. 37. Et 1. ad Corinth. 13. 2. *Si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam: caritatem autem non habuero nihil sum.* Præterea Sanctus Augustinus inquit: *Sine caritate fides quidem est, sed nihil prodest &c. &c.*

Definitum est ab Ecclesia DEUM tanquam summum Bonum saltem sæpius per vitam esse amandum per actus caritatis. Justum equidem est, amantem re-

damare. DEUS ab æternō nos ac nostram salutem
amavit ac amat, dignus est ut redamnetur à nobis, qui-
nimo ut toto vitæ nostræ cursu ametur. Nihil est sub
cælo & in terra quod nos ab amore summi boni avel-
lere aut separare possit. Est itaq; diligendus DEUS
unice id est solus & super omnia, ut ei nihil præferatur,
ipse autem præferatur omnibus. Est inquam diligen-
dus DEUS propter amorem ipsius, qui est in se sum-
mè dilectus, summè bonus, summè misericors.

Motiva ad amandum DEUM amore *amicitiæ* pro-
ponuntur sequentia. *Primo*. Finis creationis nostræ est
hic, ut cognoscamus & amemus DEUM, & deinde
illo per cognitionem & amorem æternum fruamur.
Secundo. Intellectus noster lumine fidei cognoscit DE-
UM verum ac summum Bonum, qui nos prior ama-
vit & amare pergit. Perconsequens & voluntas no-
stra piis affectionibûs succensa, tendere debet in idem
summum Bonum in se, cujus prioritate amoris est
ab æterno præventa. *Tertio*. DEUS infinitè bonus,
infinitè amabilis, infinitè perfectus, infinitè in nos
per dona naturæ & gratiæ liberalis permovet nos ad
se amandum.

Concurrunt insuper ad excitandum in nobis a-
morem DEI super omnia illæ prævenientes gratiæ,
quas, priusquam ab eo rogemus, communicat no-
bis.

bis. Donum creationis, sanctificationis, dona infinitæ suæ excellentiæ, uti: Incarnatio, Passio Domini, Eucharistia, Adventus Spiritus Sancti, Beneficia gratiarum per merita Salvatoris nostri nobis cooperantibus collatarum & conferendarum, beneficia demum gloriæ æternæ diligentibus se præparata edocent nos ut Bonitas Divina immensa ametur super omnia.

Incumbit summopere vigilantia Pastorum, ut sæpissimè cum Populo suæ curæ commisso, Actus amoris DEI super omnia, æq; ac Actus fidei & spei eliciant, atq; ad eliciendos tales actus, practicam methodum proponant, & ut instruant eundem Populum, ut frequentissimè, & vel maximè, quando ad peccatum à dæmone, vel ab homine, vel à concupiscentia trahitur, vel quando in peccato & periculo damnationis versatur, vel in articulo mortis reperitur, ut ejusmodi actum amoris DEI super omnia & actum Contritionis perfectæ ex motivo amoris & bonitatis Divinæ præconceptum, *cum voto quamprimum, id est data prima occasione coram Sacerdote Confessario peccata sua confitendi*, exerceat.

Connexio amoris DEI hæc est: ut etiam diligamus proximos nostros. Etenim Magister veritatis Christus & Salvator noster de diligendis proximis nostris docet nos, ut sequamur regulam perfectionis nostræ, dum inquit Math. 5. *Audistis quia dictum est:*

diliges proximum tuum & odio habebis inimicum tuum : Ego autem dico Vobis : Diligite inimicos vestros. Hinc Sanctus Stephanus pro se lapidantibus DEUM oravit &c. &c.

Sunt ergo necessario amandi proximi nostri, quos, æq̃ ac nosmetipsos amandos præcepit DEUS, quia sunt DEI imago, quia sunt fratres nostri, ejusdem Patris qui in cælis est filii ac nos, & quia amantur à DEO : pro quibus equè ac pro nobis omnibus Christus Dominus sanguinem suum fundere non dubitavit. Est enim exhibitio amoris DEI, Proximi dilectio; nam sic Christus & instruit & de executione veritatis certos nos reddit : *Quod uni ex minimis meis fecistis mihi fecistis.*

Quomodo autem in hoc amore erga proximum practicè procedendum nobis sit? Respondet Apostolus I. Corinth. 13. *Caritas patiens est, benigna est. Caritas non amulat, non agit perperam: non inflatur, non est ambitiosa; non querit quæ sua sunt; non irritatur, non cogitat malum; non gaudet super iniquitate; congaudet autem veritati. Omnia suffert; omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet.*

Ad extremum, post Actus Fidei, Spei, Charitatis, expositos, commendamus animarum Rectoribus: ut in Actibus veri desiderii videndi & per totam æternitatem in gloria cælesti amandi DEUM eliciendis frequenter instruatur Populus.

Exempli gratiâ apponitur modus practicus, eliciendi actum amoris DEI super omnia & desiderii videndi & amandi DEUM in æterna beatitudine *Amo*

Amo Te DEUS, quia creasti & redemisti me, & quia calum mihi vis dare: sed magis adhuc ideo, quia ipse es propter Te omni amore dignissimus, ita, ut licet non bene faceres, nec calum dares &c. tamen amarem. & actu amo Te, quia propter infinitam tuam bonitatem & perfectionem es amabilissimus.

Vel aliter: Amo Te mi DEUS, non ideo tantum, quia creasti me, redemisti, sanctificasti, conservas, & innumeris quotidie beneficiis cumulas, neque tantum ideo, quia insuper dare vis mihi aeternam in calo beatitudinem, sed ideo maxime, & super omnia Te amo, quia Tu DEUS ob infinitas perfectiones tuas, es omni amore dignissimus, Tu es DEUS sapientissimus, potentissimus, sanctissimus, pulcherrimus &c. &c. &c.

Desidero, suspiro, & anhele, ad Te DEUS meus, quando veniam & apparebo ante faciem tuam, inquietum est cor meum donec requiescat in Te, desidero faciem tuam intueri, & visione intuitiva in aeterna beatitudine ac amore tui fruitivo plenè & perfectè satiari. &c. &c. &c.

Adhæreant firmæ memoriæ & imprimantur cordi pro frequentissimè eliciendis actibus amoris DEI super omnia illa verba Sæ Scripturæ Deut. 6. Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua: eruntque verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodie, in corde tuo, & narrabis ea filiis tuis, & mediteris in eis sedens in domo tua, & ambulans in itinere, dormiens, atque consurgens, & ligabis ea, quasi signum in manu tua, eruntque, & movebuntur inter oculos tuos, scribesque ea in limine, & ostiis domus tuæ.

De

De hoc insuper actu charitatis seu amoris DEI
super omnia hæc tradit Cardinalis Gottus :

*Per se obligat Præceptum actûs Charitatis in DEUM
super omnia, non semel in anno, sed frequenter infra annum,
ita tutius & probabilius. Præceptum enim maximum, &
primum, latum cum tanta, ex parte DEI, cautione, quod,
ut ex Deuteronomio cap. 6. superius allato, hominum oculis,
& cordibus semper oblatum ac infertum esse debet, nec potest
sine piaculo per longum tempus negligi. Immo ingratum se ex-
hiberet homo, qui, cùm continuis à DEO beneficiis cumuletur,
diu staret, quin ad suum Benefactorem per amorem sese con-
verteret.*

PUNCTUM QUARTUM DE SACRAMENTO BAPTISMI.

JAnuam Sacramentorum, primumq; & maximè ne-
cessarium Legis novæ Sacramentum Baptismi indu-
bitanter credimus. Maxima huius Sacramenti neces-
sitas proponitur nobis in Sacra Scriptura Joan. 3. v. 5.
Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto,
non potest intrare in Regnum DEI.

Effectus Baptismi est *Primo*; quod per eum ablui-
tur originale peccatum. In adultis & Originale ablui-
tur seu deletur, & tolluntur actualia, si accedat Con-
tritio

tritio & destitatio peccatorum. Veritatis assertæ probatio clarissimè constat. Nam Ezechiel. 36. 25. dicitur: *Effundam super vos aquam mundam & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris.* Item 1. Corinth. 6. Abluti estis, sanctificati estis in Nomine Domini JESU Christi &c. &c. *Secundo*, per Baptismum homo efficitur Christianus, redditur particeps meritorum Ecclesiæ, fit hæres Regni cælestis; *quotquot receperant eum dedit eis potestatem filios DEI fieri* Joan. 1. *Si filii & hæredes.* Revocatur ad vitam, per unctionem fit Athleta ad pugnandum contra dæmonem. *Tertio*. Infunduntur virtutes supernaturales: Fides, Spes, Caritas, & aliæ morales.

Baptismus obligationes sequentes post se trahit: *Primò*. Baptisatus obligatur ad vivendum Christianè, id est ad implenda præcepta. Qui enim nomen Christiani portat, debet ejus opera sequi. Porro Christianus (ut inquit Hugo Carth. apud Soar. 27. nov.) obligatur ad tria: ut habeat Caritatem *in corde*, veritatem *in ore*, Castitatem *in corpore*. Hinc Christianus tam mortalia quàm venialia peccata fugere, verba inhonesta vitare, ab omni luxuria, gula, ira, odio, acedia, invidia, & deniq; ab omnibus peccatis & quibusvis delictis cavere, & quæ sunt à DEO & ab Ecclesia præcepta, exactè servare, actus fidei, spei, D chari-

charitatis, desiderii videndi & amandi DEUM, sapienter elicere, sapientius confiteri, lucrari Indulgentias, jejunare, opera justitiæ & charitatis meritoria exercere, facere bonum & declinare à malo, de virtute in virtutem proficere tenetur. *Secundo.* Debet totâ vitâ suâ stare promissis in Baptismo, ut, qui ter repetitis promissionibus abrenuntiavit satanæ, ejus omnibus operibus, & omnibus pompis ejus, firmissimè adimpleat promissam abrenuntiationem.

In casu necessitatis omnes possunt baptizare. Ordo tamen inter baptizantes asservatur, quod vir præ muliere, Clericus præ Laico, Presbyter præ Clerico debet baptizare. Incumbit summopere vigilantia eorum, qui animas regunt, ut ostetrices in adhibenda debita materia Baptismi, in pronuntianda verborum forma, ad valorem Baptismi omnino requisita & intentione habenda sapienter instruantur & examinentur. Deinde Patrini de suo munere, quo stringuntur ad instructionem infantis baptizati, si aliunde non habeat instructores, & insuper de contracta cognitione spirituali inter Patrinos sive vir sive mulier sit, quæ cognatio inter eos & baptizatum ipsum hujusq; Patrem & Matrem contrahitur, præmoneantur, quæ ulterius cognatio spiritualis est impedimentum dirimens ad contrahendum matrimonium. Videatur SS. Concil. Trid. Sess. 24. cap. 2. de Refor. Lo-

Locus conferendi Baptismi, est: *Ecclesia propria Parochialis*. Unde nec in Oratoriis, nec in privatis Domibus extra casum periculi Baptismus conferri præsumatur, sub gravissimis pænis inhibemus.

Bina præterea præcautiones Parochis adjiciuntur, *Prima*: est: ut introligatus liber Baptifatorum diligentissimè ab eis connotetur & asservetur. *Secunda*: ut Chrismale decens in *pariete templi* excisum & benè clausum conservetur.

PUNCTUM QUINTUM.

DE SACRAMENTO PÆNITENTIÆ.

Finis principalis Sacramenti Pænitiæ: est justificatio peccatoris, vocaturq; *Sacramentum mortuorum* ex eo, quia per illud homo, per peccatum mortale vitâ gratiæ privatus reviviscit spiritualiter. Partes essentielles Sacramenti Pænitiæ sunt: Contritio, Confessio, Absolutio. Satisfactio, est pars integralis. Quas partes tam essentielles, quam integram ut Locorum Parochi suis Parochianis explanent, in Conscientia tenentur.

In Lege nova, Confessio est necessaria *de præcepto*: Manifesta hujus assertæ veritatis, ratio desumitur ex clavis Sacræ Scripturæ textibus: *Accipite*

Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata remittuntur eis.
Joan. XX. item Math. XVI. *Quodcumq; solveris super*
terram, erit solutum & in calis &c. &c. &c.

Confessarius agit Officium Judicis & Medici. Sicut enim Judex non absolvit nec remittit, quod non cognoscit, neq; Medicus curat vulnus occultum. Ita etiam in Confessario quâ Judice cognitio plena delictorum, quâ Medico detectio morbi sive vulneris, quod afficit animam, præcedere debet. Debet præterea cognoscere Confessarius vim & rationem Censurarum, Casus reservatos, qui Jure Canonum Summo Pontifici, qui Ordinario, qui insuper in Bulla Cænæ Domini, qui pro temporum varietate Episcopo sunt specialiter reservati. Insuper species peccatorum, circumstantias speciem mutantem, circumstantias aggravantes, minuentes, numerum eorundem peccatorum perpendere & plenè intelligere ac scire potestatem sibi in absolvendo concessam tenetur; seu certò innotescere ipsi debet, à quibus casibus & delictis, ad absolvendum concessam & à quibus denegatam seu restrictam potestatem habet.

Nullus Confessarius sive sæcularis sive Regularis Presbyter fuerit, nullus inquam Confessiones Sacramentales excipere præsumat, nisi prius examen coram Examinatoribus nostris subiverit & capacitatis suæ testimonium receperit; nemo verò sæcularium Sacerdotum ad excipiendas Confessiones approbabitur,

tur, nisi prius *recollectiones spiritus* in aliquo Collegio aut Conventu peregerit; & de peractis nobis aut Officio nostro Testimoniales produxerit.

Sint solliciti Parochi in præmonendo populo; ut hic ad peragendas Confessiones suas nullas dilationes faciat, & præsertim post lapsum in mortale. Omnis etenim mora in tali casu est periculosa. Veritas assertionis hujus liquet ex Sacra Scriptura Eccl. 3. *Non tardes converti ad Dominum & ne differas de die in diem. Subito enim veniet ira illius & in tempore vindictæ disperdet te.* Conversionem procrastinatham, seu tarditatem ipse luxit S. Aug. Lib. 8. Confess. c. 17. Qui seipsum alloquentem allegat sic: *Dicebam cras cras convertar. O vocem corvinam! Etenim: Qui penitenti veniam spondit, peccanti diem crastinum non promissit.*

Quantum ad partes essentielles Sacramenti Pœnitentiæ; quales sunt Contritio, Confessio, Absolutio, hæc pro Cathœchetica praxi annotatur instructio brevis.

Absolutio: Quæ est forma Sacramenti Pœnitentiæ, post ejus prolationem à Confessario factam vi institutionis Christi Domini, in ritè dispositis remittuntur peccata, ut debite proferatur & incumbit Confessariis scienda, & potestas sibi concessa, qualiter seu quomodo per approbationem sibi datam extenditur & dignoscenda.

Quibus verò ejusmodi absolutio deneganda, five differenda est: pro capienda hac in re plena ac secura notitia, summopere incumbant Confessarii Lectioni Theologiæ moralis & Casistarum, ut suæ & confitentium saluti rectè prospiciant.

Contritio, seu dolor delictivus peccatorum duplex est. Perfectus & imperfectus. Uterq; id est tam perfectus quàm imperfectus dolor ad justificationem hominis pœnitentis debet esse *supernaturalis*. Dolor verò naturalis ex motivo temporali & purè servilis nihil valet ad causandam gratiam supernaturalem. Unde attritio seu dolor imperfectus ex eo fit *supernaturalis*: quia procedit ex motivo seu ex fide supernaturali, qua credimus DEUM esse Vindicem malorum & Remuneratorem bonorum. Attritus etenim verè dolet de suis delictis propter pœnas Divinitus infligendas *vg.* quia promeruit per delicta infernum, & gloriam cœlestem amisit &c. *Contritio*, seu dolor perfectus habet pro motivo bonitatem Divinam infinitè amabilem, seu DEUM summè bonum & infinitè in se dilectum.

Contritus igitur ex eo dolet & detestatur peccata: quia DEUM infinitè bonum, infinitè amabilem, infinitè in se dilectum offendit. Quod autem attinet ad propositum emendationis, illud debet esse firmi-

missimum, ita ut *nulla occasione* quantum quidem per gratiam DEI possumus in peccatum relabi velimus.

Attritio seu dolor imperfectus, in Sacramento Pœnitentiæ cum firmo proposito supposita Confessione & absolutione justificat peccatorem. Veritas assertionis hujus Catholicæ colligitur ex Tridentino: *Si voluntatem excludat cum spe veniæ donum DEI esse & impulsus Spiritûs Sancti.*

Extra Sacramentum Pœnitentiæ ac in defectu Confessarii *sola omnino Contritio perfecta*, seu *solus dolor perfectus* cum voto datâ primâ occasione confitendi, ad justificationem homini peccatori prodest, & *nul-*
latus protine sufficit attritio.

Meminerint bene Rectores animarum in conscientia eos teneri: ut in eliciendis sæpius Contritionis aut Attritionis cum proposito firmissimo non amplius peccandi actibus Parochianos suos plene instructos reddant; motiva, ad conterendos vel atterendos peccatores, adhibeant. Examen quotidianum ab iisdem Parochianis instituendum, & fructum exinde provenientem exponant.

Quomodo deinceps in praxi cum recidivo peccatore, in habituato, occasiones proximas non vitante, firmum propositum non habente, & deniq; indisposito procedendum sit, & qualia tunc media & motiva

tiva sunt adhibenda & in talibus circumstantiis specialiter Assistrix Divina Gratia, prudentia ac scientia Confessarii prærequiritur.

Satisfactio, quæ est pars integralis Sacramenti Pœnitentiæ, est persolutio pœnæ peccatis debita. Quævis enim culpa mortalis trahit post se pœnam æternam, quæ, acceptâ absolutiōe mutatur in pœnam temporalem, aut in recitationem aliquarum precum &c. &c. In certis casibus duplicem satisfactionem exigit DEUS. *Primam*, quâ DEO satisfiat per opus pœnosum vel precationem. *Secundam*, quâ proximo satisfiat per restitutionem illius, quod injûstè ablatum est. Necessitas satisfactionis comprobatur ex textibus Sæ Scripturæ: Peccaverant Filii Israël adorando vitulum aureum & murmurando contra DEUM. Ad preces Moyfis DEUS illis peccata remisit. Ast in punitionem quadraginta annis debuerant in deserto morari, antequam venirent in terram promissionis Num. 14. Davidi remissum est peccatum adulterii & homicidii. Ast Nathan in pœnam ei dixit, quod affligendus esset in sua familia, ut etiam evenit, nam Filius ei mortuus est &c. &c. 2. Reg. 12. &c. &c.

Ut autem Confessarii munus audiendarum Confessionum in Confessionalibus Ecclesiæ, & non in Sacristia, tanto magis non in cubiculis peragant, sub penis districtis prohibemus. In reliquo circa audiendas Confessio-

al-
on-
Pæ-
nim
æ,
aut
rtis
m,
m.
ius,
nis
ant
do
ec-
nis
in
est
æ-
ut
2.
on-
ri-
nis
on-

feffiones administrationemq; Sacramentorum, aut
funeralia, depactiones, licitationes, extorfiones il-
licitas & labe Symoniaca infectas, aut ad labores ali-
quos per iniquam usurpationem prætextu excipienda-
rum Confessionum Paschalium ac aliarum ex popu-
lo extorsivos, per Canones summè prohibitos, ul-
tra reatum enormissimæ culpæ ex hac summè
illicita depactione aut extorsione, contractæ, sub pæ-
nis gravissimis inevitabiliter infligendis, inhibemus.

PUNCTUM SEXTUM.

DE EXTREMA UNCTIONE.

Providentissimus mediorum ad salutem Salvator no-
ster & Sacramentorum Institutor, Sacramentum
quoq; extremæ Unctionis eo fine instituit: Ut hoc Sa-
cramento Unctionis muniti fortiùs resistent inimicis
& ad suscipiendum iter æternitatis sint firmiores. Ma-
nifesta hujus defactò instituti Sacramenti Extremæ
Unctionis doctrina Catholica deducitur Jacob. 5. cap.
*Infirmatur quis in vobis? inducat Presbyteros Ecclesie, &
orent super eum, ungentes eum oleo in Nomine Domini, &
Oratio fidei salvabit infirmum.*

Muneris est eorum, qui animarum curam gerunt,
necessitatem & fructus hujus Sacramenti explicare,

E

& il-

& illum timorem vanum in illis excutere, qui quandoque dum ipsis infirmitate correptis de suscipiendo ejusmodi Sacramento extremæ Unctionis fit mentio, inaniter trepidant. Non est enim quod animo cadat infirmus, quem tunc vel maximè infernus oppugnat, dæmones vires suas extendunt. Elucet maxima DEI erga nos bonitas à nobis laudanda & adoranda, qua morituris per susceptionem hujus Sacramenti (quæ est ab omnibus exoptanda) tribuitur robur, quo ad ferendos morbi acerbos dolores muniuntur. Confortatur anima ut possit contra infernales insidias illò tempore maximas stare intrepida. Remittuntur peccata venialia dicente Jacobo: *Etsi in peccatis sit, remittuntur ei.* Imo & reliquiæ mortalium, quæ in Confessione per oblivionem omissæ sunt, per sanctam Unctionem delentur, dummodo æger imperfectum saltem de iis dolorem eliciat. Sanctitas gratiæ per hoc Sacramentum ægro infusa amovet reatum pænæ vel totum vel saltem partem, quandoq; & corpori sanitatem adfert.

PUNCTUM SEPTIMUM.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

Sacramentum Matrimonii, quòd denotat Christi & Ecclesiæ indissolubilem nexum, est defactè in-
Ritu-

stitutum in lege gratiæ * ait enim Apostolus ad Eph.
5. *Sacramentum hoc magnum est. Ego autem dico in Chri-
sto & in Ecclesia.* Deinde Concil. Trident Sess. 24. Can.
imo? Definitum est Matrimonium esse Sacramen-
tum, quod omnes Catholici profitemur.

Admonentur summopere Parochi locorum * ut
Primo accedere ad hoc Sacramentum cupientes non sta-
tim admittantur, nisi prius in Mysteriis fidei sufficientissi-
mè examinati, eaq; plenè scire cogniti fuerint * Oratio-
nem Döminicam, Salutationem Angelicam, Symbo-
lum Apostolorum, Decalogum, Præcepta Ecclesiæ,
Mysterium Sänctissimæ Trinitatis, septem Sacramen-
ta, & alia ad salutem animæ tam *de necessitate medii*,
quàm *de necessitate præcepti* necessaria, obligationes con-
jugales, & finem educandi prolem, recitare jubean-
tur. Postquam verò iidem Parochi suos Parochia-
nos præfata omnia fidei Sæ Mysteria scivisse animad-
verterint & ad dignè suscipiendum Sacramentum pæ-
nitentiæ & Eucharistiæ inducant, & deinceps sic mu-
nitos, nullo repugnante ipsis impedimento Canonico,
matrimoniali benedictione copulent. *Secundò* circa
vagabundas ignotasq; personas ad matrimonium aspi-
rantes, ultra serium examen super impedimentis, &
ultra Literas Testimoniales diligentissimè investigan-
das *summâ* utantur *prudentiâ* & ad nos aut Officium

nostrum recursum faciant. *Tertio* his tantummodo sponſis, qui libere & spontè nulloq; obſtante illis impedimento Canonico ad contrahendum matrimonium acceſſerint & conſenſum mutuum verbis de præſenti diſertis ab audientibus plenè perceptibilibus manuſcriptum eliciuerint, aſſiſtant. Hinc ſi aliquam coactionem veram intervenireprehenderint & à benedictione matrimoniali deſiſtant. *Quarto* Non aliter, niſi tribus præmiſſis denuntiationibus ſeu bannis, Diebus Dominicis vel Feſtis interpolatis, idè ſemper in facie Eccleſiæ propriæ Parochialis, aut ſi fuerint ſponſi diuerſæ Parochiæ, in utraq; illorum Eccleſiæ, proclamatis, Benedictioni matrimoniali (niſi aliter à nobis aut Officio noſtro diſpenſatum fuerit) aſſiſtant. Alias contradicentes hac in re mandato SS. Concilii Tridentini Seſſ. 24. c. 1. de Reform. pænâ ſuſpenſionis aliisq; arbitrariis noverint ſe fore puniendos. *Quinto* Præcaveant tempeſtivè circa denuntiationes ſobrietatem tam in ſponſis matrimonium contrahentibus, quàm & in adſtantibus Teſtibus. Sponſi etenim ut ſint memores juramenti ſui, aſſiſtentes verò ſui teſtimonii, meritò tenentur eſſe ſibi plenè præſentes, aliàs temulentis Benedictio denegatur. *Sexto* ſtriçtè tenentur iidem Parochi Librum Metricæ Copulæ (qui debet eſſe bene compactus) conſervare, in quo legibili & accurato charactere diem, annum, Nomina & cognomina tam contrahentium quàm teſtium

ac locum unde sint, toties quoties Benedictioni matrimoniali assistent, annotabunt & describent. *Indulta*, si fortè pro casu præmentis necessitatis à nobis aut ab Officio nostro *semper in scriptis*, & in forma authentica plenè probanti exportabuntur & eidem Libro Metrices copulatorum inserent ad perpetuam rei memoriam.

PUNCTUM OCTAVUM.

DE SACRIFICIO MISSÆ.

Et Oratoriis privatis ac de Presbyteris vagis ad celebrandum Missæ Sacrificium, & audiendas Confessiones non admittendis.

Sacrificium Missæ* est oblatio Corporis & Sanguinis Christi, quam Ecclesia per Sacerdotes facit DEO sub speciebus Panis & Vini ad representandum Sacrificium Crucis. Est imo Missæ Sacrificium *Laurenticum*; quia instar Holocausti offertur DEO in recognitionem suæ Excellentie, supremi Domini, ipsum quoque institutum est ad ferendum cultum Latræ*, soli DEO debitum. Quatenus verò offertur in gratiarum actionem pro omnibus receptis beneficiis præsertim redemptionis nostræ, vocatur *Eucharisticum*. Est

2do Propitiatorium, cuius virtute DEUS nobis fit placatus & propitius, id est movetur ad deponendam justissimam iram suam & indignationem, quam ob nostra peccata concepit. Effectum tamen expiationis peccatorum mortalium quò ad culpam non causat immediatè, *sed tantum mediate & dispositivè* impetrando videlicet specialia gratiæ auxilia, quibus homo disponitur atq; excitatur ad agendam veram de peccatis pœnitentiam, mediante qua per infusionem gratiæ sanctificantis immediatè remittuntur peccata ut patet ex verbis Concil. Trident. Sess. 22. cap. 2. *Huius quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pœnitentiæ concedens, crimina & peccata etiã ingentia dimittit.* Unde docet, quod Sacrificium istud non remittit peccata mortalia immediatè prout facit Sacramentum Baptismi & pœnitentiæ, *sed tantum mediate*, quò mediante impetrantur à DEO peccatoribus gratiæ actuales prœvenientes, quibûs excitantur ad agendam *veram pœnitentiam*, sicq; ad consequendam peccatorum remissionem virtute perfectæ Contritionis, vel Attritionis cum Sacramento pœnitentiæ. Est 3tio Satisfactorium, & quidem tam respectu vivorum quam respectu animarum in purgatorio existentium, inquantum ex opere operato virtute ipsius aliqua pœna, peccatis quò ad culpam jam deletis correspondens, remittitur illis, pro qui.

quibus hoc Sacrificium applicatur. Sic enim definit
SS. Concil. Trident. *Quare non solum pro fidelium vivo-
rum peccatis, panis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus,
sed & pro Defunctis in Christo nondum ad plenum purgatis,
rite juxta Apostolicam traditionem offertur.* Et infra Sess.
25. in Decreto de Purgatorio docet: *Animas in Pur-
gatorio detentas fidelium suffragiis, potissimum verò accepta-
bilis Altaris Sacrificio juvari.* Ut verò effectus satisfac-
tionis infallibiliter virtute Sacrificii Missæ confera-
tur illi, pro quo Missa offertur, is debet esse capax
ejusdem seu indigere aliqua satisfactione, debet item
esse sine peccato mortali & extra statum damnatio-
nis. Est *4to* Impetratorium ex eo: quia habet virtutem
impetrandi à DEO diversa bona tam Spiritualia quàm
etiam temporalia quatenus ad spiritualia conducunt.

Credimus & firmissimè profiteamur omnes Ca-
tholici in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse
verè, realiter, & substantialiter Corpus & Sangui-
nem, unà cum anima & Divinitate Domini nostri
JESU Christi; fieriq; conversionem totius substantiæ
Panis in Corpus, & totius substantiæ Vini in Sangui-
nem, quam conversionem Catholica Ecclesia trans-
substantiationem appellat. Fatemur etiam sub altera
tantum specie totum & integrum Christum verumq;
Sacramentum sumi.

Scitu & observatione necessaria sunt sequentia.

1mum est: quod auditio Missæ Diebûs Dominicis & Festivis sit præcepta sub peccato mortali. Unde etiam si quis per irreverentiam & evagationem, notabilem partem *vg.* per mediam Missam aut etiam tertiam partem vincibiliter distrahitur fabulis, circumspeditionibus, aut aliis nugis, quoties inquam sic vincibiliter distrahitur, toties peccat mortaliter. *2dum*: quod afficit in conscientia Parochos, quod hi juxta Decretum Sæ Congregationis Concilii Die 8va Februarii 1716. Annô declaratum, *Diebûs Dominicis, aliisq; Festis* pro Populo suo Parochiano Missæ Sacrificium applicare teneantur. *3tium est*: Inhibemus sub pænis gravissimis tam secularibus quàm Regularibus Presbyteris: *ne ipsi in privatis Oratoriis* in Domibus Laicorum tremendum Missæ Sacrificium celebrare præsumant, nisi prius de Indulto Apostolico á nobis in forma authentica admissio plenè certi & instructi reddantur. Revocamus ipsis in memoriam Constitutionem SSmi Domini nostri Domini BENEDICTI hujus Nominis XIV. feliciter Ecclesiam ad præsens gubernantis, de tollendis abusibus ab Oratoriis privatis, quæ sunt in Domibus Laicorum ad Primatem, Archi-Episcopos & Episcopos Regni Poloniæ (quæ sic incipit: *Magno cum animi nostri dolore á nobis intelletum*) sub Datum ex Arce Gandulphi Die 2. Junii 1731.

Ponti-

Pontificatûs Anno primo emanatam. Cui Constitu-
tioni Apostolicæ Decretum quoq; felicitis recordationis
CLEMENTIS Papæ XI. quod sic incipit : *Nonnulli*
Episcopi & complures Regulares, &c. est annexum.

Dispositioni SS. Canonum adhærendo omnibus
& singulis Ecclesiarum Rectöribus tam sæcularibus
quàm Regularibus, Commendariis, Vicariis, ac aliis
Presbyteris Authoritate nostrâ Ordinariâ districtè præ-
cipimus : *Nè ipsi vagos quoscunq; , ignotos, & quidem sæ-*
culares sine Testimonio de vita & moribus ac sine Formati-
tis promotionis ad Ordinem Presbyteratûs, Regulares verò
sine Literis obedientialibus & Commendatitiis suorum Superio-
rum cujuscunq; Ordinis & Instituti ad celebrandum Missæ
Sacrificium; neq; ad audiendas Confessiones sine expressa li-
centia & approbatione nostra in scriptis, aut nostri Officii, ad-
mittant.

PUNCTUM NONUM

DE VITA & HONESTATE CLERICORUM.

Quibus præditi moribûs & quâ conversatione de-
beant esse Clerici & vel ipsa nominis indicat no-
tio. Cùm enim Clerici dicantur ex Græca voce qua-

si de forte vel in sortem Domini vocati, decet (Concil.
Trid. Sess. 22. c. 1. de Reform.) Eos omnino vitam
moresq, suos omnes ita componere, ut habitu, ge-
stu, incessu, sermone, aliisq, omnibus rebûs nil, nisi
grave, moderatum ac Religione plenum præferant,
levia etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, ef-
fugiant, ut eorum actiones cunctis adferant venera-
tionem. In purissimis & mundissimis illis Mysteriis
Divinis in quibus versantur, sole puriores & nive
candidiores quovis tempore reperiri tenentur. A
crapula & ebrietate (quæ omnium vitiorum fomes
ac nutrix est, Can. fin. Distin. 35.) abstineant, ta-
bernas & vagas domos evitent. Ab omni avaritia,
ludibus, ludis, ac inhonestis spectaculis, à negotiis &
commerciis secularibus sint penitus alieni. Habitum
suo Ordini congruentem deferant, conversationes il-
licitas, aliosq, actus prohibitos tanquam faciem colu-
bri aufugiant. Rebus Divinis, obligationibusq, suis,
quibus funguntur, lectioni Librorum Theologiæ,
Casistarum, Catechistarum, Ascetarum, Concionato-
rum aliorumq, spiritualem materiam tractantium assi-
dui vacent. Et deniq, præclaram admonitionem S.
Concilii Tridentini Sess. 2. in Decreto de modo vi-
vendi amplectantur; Ut inquam ab omnibus cri-
minibus, imò ab omni eo, quod speciem criminis
ha-

habet, vel alteri scandalo esse potest, omni diligentiâ sibi caveant & abstineant.

Attendite igitur Sacerdotes Ministri DEI & dispensatores Mysteriorum DEI: ad quem & quantum dignitatis & præminentiae gradum evexit vos DEUS. Vos estis lux mundi, vos Dii estis, Genus electum, Regale Sacerdotium, Gens Sancta, Populus acquisitionis, Angeli Domini Exercituum, sors & pars Domini. Sed etiam scrutanda est vobis omnino illa veritas infallibilis Scripturæ: Omni, cui multum datum est, multum quaretur ab eo Luc. 12. Attendite, quinimo perhorrescite: durissimum Judicium his qui præsumunt. Obsecro itaq; vos, fratres per misericordiam DEI, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, DEO placentem, rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic sæculo: sed reformamini in novitate sensûs vestri, ut probeis quæ sit voluntas DEI bona, & beneplacens & perfecta. Ad Rom. Cap. XII.

PUNCTUM DECIMUM.

DE ORDINANDIS

Et apponitur Constitutio fel. mem.

INNOCENTII PAPÆ XII.

TRia sunt, quæ pro Seminariorum Alumnis à SS. Concilio Tridentino sunt sancita: Pietas, Exerci-

tationes ac studia Clericis aptè convenientia. Sic
etenim allegatum SS. Concilium Sess. 23. cap. 18.
de Reformat. sancivit : *Cum Adolescentium aetas , nisi
rectè instituatur , prona sit ad mundi voluptates sequendas ,
& nisi à teneris annis ad pietatem & religionem informetur ,
antequam vitiorum habitus totos homines possideat , nunquam
perfectè , ac sine maximo , ac singulari propemodum DEI O-
mnipotentis auxilio in disciplina Ecclesiastica perseveret : San-
cta Synodus statuit &c. &c.*

Sanctus Carolus Borromæus cum Seminarium
suum institueret his verbis : Par. 3. cap. 1. usus est :
*Sunt igitur ea potissimum de causa Seminaria erecta , ut in
iis boni , strenuè operarii ad curationem animarum , quas
suo sanguine pretiosissimo Christus redemit , instituuntur : &
ii quidem Adolescentes [qui ob aetatem , cum tenera sit , &
proclivior ad voluptates , & flexibilis etiam ad bonarum rerum
impressionem admittendas , in operibus virtutum erudiri debent]
ut eam vitæ perfectionem adipiscantur , quæ in iis , qui Doctores po-
pulorum futuri sunt , elucere debet , & severioribus disciplina
legibus coercendi.*

Concilium Provinciale Aquilejense Anno 1569.
celebratum sic concludit : Seminariorum institutionem,
conservationem , & promotionem , in Ecclesia DEI summe
fructuosam , qua Clericalis militiæ propagatur ordo , & pro-
gressio , tantopere necessariam esse constat , ut stare Ecclesiastica
disciplina sine illorum subsidio & adminiculo vix possit.

Patet evidenter , quanta cura & sollicitudo impen-
denda

denda est ab eis, qui rectæ Institutioni Clericorum invigilare vi muneris suscepti tenentur, illisq; præsent. Constat deinceps manifestè ratio strictissima afficiens hos, quorum enixissimæ attendentiæ, Clericorum in pietate, acquirendis moribus, & in Ecclesiastica disciplina profectus; in studiis Cæremoniisq; Ecclesiasticis ac aliis obligationibus exercitium est præcommissum. Argumentum enim totius vitæ laudabilis & exemplaritatis, ac Officii in Clero ad peragenda ritè munia, fructuosi, zelus in cura animarum, Librorum spiritualium Theologiæ ac Casistarum lectioni invigilantia, ab educatione in Seminario multum pender. Quod enim recens imbuit animus, servat diu.

Ad evitandas fraudes aliquas circa testimoniales Literas natalium, vitæ & morum, revocamus in memoriam dispositionem hac in re SS. Concilii Tridentini sess. 23 cap. 5. de Reform. Executioni demandatam, juxta quam, ut per Rectores Ecclesiarum Parochialium, sub quibus originem promovendi acceperunt, aut domicilium eorum Parentes habent publicè aliquo Die Dominicò vel Festò ex Ambona coram populo ad Divina audienda congregato nomina & cognomina eorum proponantur, & de vita, moribus ac aliis requisitis qualitatibus à fide dignis diligenter inquiratur, Testimoniumq; ab iisdem Rectoribus super præmissis sufficienter expressum ad De-

canos Foraneos, in quo territorio existunt, manu sua subscriptum remittatur, qui Decani *veritate narratorum & subscriptionis recognita* idem Testimonium per se legalisatum *aspiranti ad Ordines* consignent.

Ad evitandum deinceps modum sortiendi domicilii per juramentum super non deferenda Diæcesi, nè inquam talis modus irrepere aut irrepsisse aliquando videatur, apponitur Constitutio fel. mem. INNOCENTII PAPÆ XII. omnino observanda, cujus tenor sequitur talis.

INNOCENTIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

AD perpetuam rei memoriam. Speculatores Domûs Israël, quæ est sancta DEI Ecclesia, per ineffabilem Divinae bonitatis abundantiam constituti, eò potissimum ab ipsis Pontificatûs nostri primordiis, Pastoralis vigilantia nostra studia convertenda esse duximus, ut qui in sortem Domini vocantur, sacrisq; addicuntur Ministeriis, quippe quos irreprehensibiles esse convenit, ut praeesse valeant corrigendis, ac in quos tanquam in speculum oculos reliqui conjiciunt, ex usq; sumunt, quod imitentur, tales sint, qui digne possint Dominica Sacramenta tractare, ac adificent cunctos, quàm fidei scientiâ, quàm operum disciplinâ. Sanè hoc inito consilio,
non

nu
ra-
se

ni-
fi,
in-
O-
te-

7-
di-
sis
u-
io-
e-
ac
qz
u-
ei

non alios, quantum fieri potest, quam qui in sanctitate & justitia, per ordinatissimos Ecclesiastica militia gradus, statis intervallis ambula-verint, ac pie & fideliter in Ministeriis anteactis se gesserint, ad Sacerdotium assumi, sacrasq; Ordinationes, juxta priscum Ecclesia morem; præscriptis à Jure temporibus, Orationi & jejunio consecratis, haberi cupientes, severiorem quandam in concedendis Indultis suscipiendi sacros Ordines extra tempora hujusmodi, & interstitiis ad id designatis, minimè servatis, ultrò nobis proposuimus adhibendam rationem, quâ videlicet servatâ, ante meritum laboris, ante tempus examinis, ante experientiam disciplinæ, sacerdotalis honor non probatis minimè tribuatur, nec unquam veri sacrilegi, hodie sacerdotes, hodie sacrorum Antistites, veteres vitio, virtute rades, & recentes discipuli, simul ac Magistri pietatis creentur; sed ii tantum juxta constitutas à majoribus leges, ab humili gradu fidelis populi, ad sacrarum Administrationum sublimitatem promoveantur, qui post mutatum habitum secularem, diuturna conversatione inter Clericos fuerint comprobati, ac multo tempore didicerint, quæ postmodum alios docere teneantur. Caterum per ea ipsa indulta, quæ super præmissis parcius quidem, & ex certis tantum & magis rationabilibus causis concedere decrevimus: Contrariâ quâvis illorum interpretatione penitus improbatâ, salutarem illam, quam Sacri Generalis Trident. Concil. Decreta de non ordinandis ad Patrimonii titulum, nisi tantum illis, quos Episcopi pro necessitate, vel commoditate suarum Ecclesiarum assumendos judicaverint, præscribunt disciplinam nequaquam relaxatam intelligi, quinimò nè unquam ad Indulta hujusmodi
di

di exequenda Episcopos ipsos arctare, sed illorum executionem arbitrio semper eorundem Episcoporum, quorum conscientias hac in re strictissime oneratas volumus, prorsus relinquere declaravimus, sperantes in Domino eos, qui juxta Apostoli monitum: Nemini citò manus imponendas esse probe norunt, sibi & universo gregi attendentes, in quo eos posuit Spiritus Sanctus regere Ecclesiam DEI, reverenda ipsis Spiritibus Angelicis Ministeria ab hominibus sine consideratione apprehendi nunquam permissuros, nec temere praecripi passuros quæ vita probata duntaxat accipere promeretur. Omnes insuper & singulos cujuscunq; tandem gradus, ordinis & dignitatis fuerint, quibus ex hujus Sanctæ Sedis gratia, sacros Ordines præfatos, extra eadem tempora conferendi, vel aliis, ut illos sic conferre valeant, indulgendi potestas fieri consuevit, cum Divinos Ordines largiri, districti semper judicii oporteat, seriò monitos volumus, ut præscriptos sibi desuper in suis quicq; facultatibus, terminos religiosè custodiant, nec eos cujusvis consuetudinis, aut exempli prætextu ullatenus transgrediantur; verùm quò impensius Apostolica Gubernationis curam, & cogitationes in hoc intendimus, eò majori cum animi nostri dolore, & quam plurimum venerabilium fratrum nostrorum Archi Episcoporum & Episcoporum in diversis regionibus existentium delatis ad nos querelis accepimus, graviora quotidie malignari inimicum in sancto, sacrilega scilicet illorum impudentià indies crescente, qui propriæ salutis immemores, Clericales Ordines sibi forsan à propriis Præsulibus denegatos, seu quos aliquibus Canonicis sibi obstantibus impedimentis denegari meritiò verentur, ab alienis Episco-

Episcopis , non quæ Jesu Christi , sed eas , quæ ad ipsos
non pertinent , oves , in animarum suarum perniciem quaren-
tibus , nec tot Canonicas damnationes , contra usurpatores a-
liena plebis homines latas perhorrescentibus , absq̃ suorum Præ-
latorum comœatu , hoc est in Dimissoriis , Commendatitiisq̃
eorum literis destituti , quinimo iis insciis , & sæpè etiam in-
vitis , sub minus legitimis Beneficii Ecclesiastici , originis ,
domicilii , seu etiam familiaritatis , ac continua ordinantium
Episcoporum commensalitatis , quæsitis titulis , in sacrarum le-
gum fraudem & contemptum , illegitimè suscipiunt , atq̃ ita
non intrantes per ostium , & nihilominus Tabernaculum Do-
mini cum macula inhabitare non dubitantes , Sacrificium in
sacrilegium convertunt , iudicium absq̃ misericordia sibi consci-
scunt , DEOq̃ minime placentes , & placare tamen velle præ-
sumentes , non modò eum non placant , sed magis irritant ,
dum videntur in cordibus suis dicere : non requiret. Hinc
est , quod Nos ex commissâ nobis Divinitus Apostolica Ser-
vitutis munere , abusus , fraudes , & scandala hujusmodi
penitus , & omninò è medio tollere , ac irreligiosam contra facien-
tium audaciam , quantum nobis ex alto conceditur , compesce-
re & reprimere volentes , nec non fel. rec. URBANI VIII.
contra malè ordinantes & malè ordinatos , quæ incipit : Secretis
&c. aliquorumq̃ Romanorum Pontificum Prædecessorum nostro-
rum , ac etiam Conciliaribus hac in re editis Constitutionibus &
Ordinationibus inhærentes , illasq̃ quo ad ea , quæ præsentibus
non aduersantur . quatenus opus sit invocantes , de venerabi-
lium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium , ejusdem Con-
cil. Trid. interpretum , qui quacunq̃ antehac super præmissis ,

ab ipsorum Cardinalium Congregatione in particularibus ca-
sibus edita Decreta, declarationes, seu responsa, ad earun-
dem presentium limites reducenda esse censuerunt, consilio, ac
etiam motu proprio, & ex certa scientia, & ex matura deli-
beratione nostris deq; Apostolica Potestatis plenitudine, ad omni-
potentis DEI Gloriam, Ecclesie utilitatem, veteris disciplina
instaurationem, populiq; totius Christiani adificationem, hac
generali nostra & perpetuo valitura Constitutione decernimus,
& declaramus, nulli Episcopo, seu cuiusvis Loci Ordinario,
tametsi Cardinalatus honore fulgeat, licere exterum quempiam,
ac sibi ratione originis, domicilii, juxta modum inferius de-
clarandum, legitime contracti, non subditum, ad clericalem
tonsuram promoveri, cuiusvis Beneficii Ecclesiastici, ei sta-
tim, ac tonsura huiusmodi insignitus fuerit, conferendi, seu
ad quod is a Patronis jam presentatus, seu nominatus fuerit,
prætextu etiam si Beneficium predictum de novo, eâ expresse
adjecta Lege fundatum fuisse constiterit, ut quis immediate
post Clericalem Characterem susceptum ad illud instituatur.
Præterea Clericum, qui legitime a proprio Episcopo ad eandem
Clericalem tonsuram, seu etiam ad minores Ordines promotus
fuerit, non posse ab alio Episcopo; ratione, ac titulo cuius-
cunq; Beneficii, in illius Diocesi obtenti ad ulteriores Ordines
promoveri, nisi ante eorundem suspensionem, testimoniales Li-
teras proprii Episcopi, tam originis, quam domicilii, super
suis natalibus, ætate, moribus, & vita sibi concedi obtinuerit,
easq; Episcopo ordinanti, in actis illius curie conservandas ex-
hibuerit. Licet verò Clericus ratione cuiusvis Beneficii in
aliena Diocesi obtenti subiaci dicatur Jurisdictioni illius Epi-
scopi;

scopi ; in cuius Diacesi Beneficium huiusmodi situm est, eam
tamen hac in re inconcussè servari volumus regulam, ut ne-
mo. subjectionem ad effectum suscipiendi Ordines acquirere cen-
seatur, nisi Beneficium prædictum ejus sit redditus, ut ad con-
gruam vitæ sustentationem juxta taxam synodalem, si ve eâ
deficiente, juxta morem Regionis, promovendis ad sacros Or-
dines, detractis oneribus, per se sufficiat, illudque ab or-
dinando pacificè possideatur, sublata quâcunq; facultate sup-
plendi, quod deficeret fructibus ejusdem Beneficii, cum adje-
ctione patrimonii etiam pingvis, quod ipse ordinandus, in ear-
dem seu alia quavis Diacesi obtineret, ac Episcopus sic ordi-
nans, tam de prædictis testimonialibus Literis, quàm de re-
ditu huiusmodi Beneficii, expressam in consuetis collatorum
Ordinum attestatione mentionem facere debet. Caterùm sub-
ditus ratione originis is tantum sit, ac esse intelligatur, qui
naturaliter ortus est in ea Diacesi, in qua ad Ordines pro-
moveri desiderat, dummodo ibi natus non fuerit, ex acciden-
ti occasione, nimirum: itineris, officii, legationis, mercatu-
ra, vel cujusvis alterius temporalis moræ, seu permanentia
ejus Parentis in illo loco, quo casu nullatenus ejusmodi fortui-
ta natiuitas, sed vera tantum, & naturalis Patris origo erit
attendenda. Quod si quis tanto temporis spatio in eo loco, in
quo ex accidenti sicut præmittitur, natus moram traxerit, ut
potuerit ibidem Canonico aliquo impedimento irretiri, tunc e-
tiam ab Ordinario ejus Loci Literas testimoniales ut supra obine-
re, illasq; Episcopo ordinanti, per eum in collatorum Ordinum te-
stimonio similiter recensendas præsentare teneatur. At si Pa-
ter in alieno loco, ubi ejus filius natus est, tamdiu ac eo ani-

mo permanserit, ut inibi verè domicilium de Jure contraxerit, tunc origo Patris, vel domicilium per Patrem legitime ut præfertur Contractum, pro Ordinatione ejusdem filii attendi debeat. Subditus autem ratione domicilii ad effectum suscipiendi Ordines, is tantum censeatur, qui licet alibi natus fuerit, illud tamen stabiliter adeò constituerit in aliquo loco, ut vel per decennium saltem in eo loco habitando, vel majorem rerum, ac Bonorum suorum partem cum instructis adibus in locum hujusmodi transferendo, ibiq; insuper per aliquod considerabile tempus commorando, satis superq; suum perpetuo ibidem permanendi animum demonstraverit, & nihilominus ulterius utroq; casu se verè & realiter animum hujusmodi habere, Jurjurando affirmet. Si quis tamen à propria originis loco in ætate discesserit, quâ potuerit alicui Canonico impedimento obnoxius effici, etiam ordinarii originis sue testimoniales Literas, ut supra, afferre debbit, ac de illis expressa similiter mentio susceptorum Ordinum Literis facienda erit. Ad hæc nullus Episcopus alienæ Diæcesis subditum familiarem suum, ad aliquos sacros seu minores Ordines, vel etiam primam tonsuram promovere, seu ordinare præsumat, absq; ejus proprii originis scilicet, vel domicilii Prælati testimonialibus Literis, ut supra, & nisi ad præscriptum Concil. Trid. præfati sess. 23. c. 9. de Reform. familiarem prædictum, per integrum & completum triennium in suo actuali servitio secum retinuerit, ac suis sumptibus aluerit: Beneficium insuper, quod ei ad vitam sustentandam juxta modum superius præfinitum sufficiat, quacunq; fraude cessante, statim, hoc est saltem intra terminum unius Mensis, à die factæ ordinationis, re ipsa illi conferat ac inordinationis hujusmodi

di testimonio, expressam itidem familiaritatis ac Literarum
praedictarum mentionem facere teneatur. Porro ut quicumque
fraudibus aditus omnino pracludatur, volumus, & Autho-
ritate Apostolica statuimus, atq; decernimus, ut Episcopus
quilibet suos ratione originis, siue domicilii subditos Clericos,
quoscunq; ab alienis Episcopis quavis Authoritate etiam cum
suis Commendatitiis Literis promotos, ne dum ad formam Con-
cilii Tridentini suprascripti Sess. 14. cap. 3. de Reform. quod ad
scientiam examinare valeat, verum etiam Ordinum eis Col-
latorum testimoniales Literas gratis tamen recognoscere, ac di-
ligenter perquirere, an quod ad illos praesentis Constitutionis for-
ma & dispositio adimpleta fuerit, assignato sic promotis termi-
no competentem, ei magis bene viso, ad docendum de ejusmodi
adimplemento ita, ut quos eo termino elapso; id minime pra-
estitisse compererit, a susceptorum Ordinum exercitio, si ita &
quamdiu expedire ei videbitur, suspendere, illisq; ne in Al-
tari, aut in aliquo ordine ministrarent, interdicare possit. Ita
verò praemissa omnia & singula perpetuò, ac inviolabiliter ob-
servari, atq; adimpleri volumus, ut si quid in iisdem pra-
missis; seu eorum aliquo secus fiat, ordinans quidem à Col-
latione Ordinum per annum, ordinatus verò à susceptorum
Ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur ex-
pedire, eo ipso suspensus sit, aliisq; gravioribus insuper penis
pro modo culpa, nostro, & pro tempore existentis Romani Pon-
tificis arbitrio infligendis, uterq; subiaceat. Decernentes pa-
riter easdem Literas praesentes, semper firmas, validas & ef-
ficaces existere, & fore, suosq; plenarios & integros effectus
sortiri & obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, & pro tem-

pore quandocunq; spectabit, in omnibus & per omnia, plenissime & inviolabiliter observari, sicque, & non aliter per quoscunq; Iudices ordinarios & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, ac Sedis praefata Nuntios, aliosve quoslibet quacunque praeminentia & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi Facultate & Autoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his, à quopiam quavis Autoritate sciemer, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, nec non quibusvis etiam juramento, Confirmatione Apostolica, aut quavis aliâ firmitate roboratis statutis & consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis & Literis Apostolicis, sub quibuscunq; verborum tenoribus & formis ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisq; efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusq; & aliis Decretis, etiam motu, scientiâ & potestatis plenitudine paribus, in genere; vel in specie, seu aliâs quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda ad hoc foret, illorum omnium & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur & insererentur, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita ob-
serva-

servata, eisdem presentibus pro expressis & insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad premissorum effectum hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus: Ceterisque contrariis quibuscunque volumus autem, ut presentes Literæ in valvis Ecclesie Lateranensis & Basilica Principis Apostolorum, nec non Cancellaria Apostolica, ac in Acie Campi Floræ de Urbe, ut moris est, publicentur, & affigantur; sicque publicata & affixa, quos illa concernunt, perinde ardeant & afficiant, ac si unicuique eorum nominatim & personaliter intimata fuissent, quodque earundem presentium transumptis seu exemplis, etiam impressis manu alicujus Notarii subscriptis, & Sigillo alicujus Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides, tam in iudicio, quam extra illud, ubique adhibeatur, quæ ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibita, & ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Decretorum nostrorum, declarationis, voluntatis, statuti & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis DEI & Beatorum Petri & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursum: Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo sexcentesimo nonagesimo quarto, pridie Nonas Novembris, Pontificatus Nostri Anno quarto. B. Card. Prodatarius J. F. Card. Albanus Visa de Curia Sacripantes Locus + Plumbi D. Campinus Registrata in Secretaria Brevium. Anno à Nativitate Domini Nostri JESU Christi 1694. indictione secunda Die 6. Mensis Novembris, Pontificatus autem SSmi in Christo

Patris , & Domini Noſtri INNOCENTII , Divinâ Pro-
videntiâ Papæ XII. Anno 4. ſupradictæ Literæ Apoſtolice af-
fixæ & publicatæ fuerunt ad valvas Eccleſiæ S. Joannis La-
teranen. Baſilicæ Principis Apoſtolorum & Cancellariæ Apo-
ſtolice , in Arce Campi Floræ , ac in aliis locis ſolitis &
conſuetis Urbis per me Thomam Orlandum , ejusdem Sſmi
D. Noſtri Curſorem. Franciſcus Antonius Simoncellus Magi-
ſter Curſorum.

PUNCTUM UNDECIMUM.

DE PRÆDICATIONE VERBI DEI.

Postquam conſtitutum fuit à Concil. Trident. Seſſ.
5. c. 2. de Reform. Omnes Eccleſiarum Præla-
tos teneri ad prædicandum ſanctum JESU Evange-
lium continuo hæc inculcantur : *Quicunq; Parochiales ,*
vel aliâs curam animarum habentes per ſe vel per alios ido-
neos , ſi legitimè impediti fuerint , Dieb; ſaltem Dominicis
& Feſtis ſolemni; plebes ſibi commiſſas pascant ſalutarib;
verbis docendo , quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem ,
ne illud impleatur : Parvuli petierant panem , & non erat ,
qui frangeret eis.

Eſt Theologorum conſtans aſſertio arguens pec-
cati mortalis eos , qui ſuſceptâ curâ animarum com-
miſſum ſibi gregem in neceſſariis ad fidem & ſalu-
tem

tem æternam consequendam instruere negligunt. En
vobis Rectores animarum clarus Scripturæ textus fir-
miter menti & cordi vestro imprimendus Ezech. c.
3. *Fili hominis speculatorem dedi te Domui Israël.* Audies
de ore meo verbum, & annuntiabis eis, ex me. Sanguinem
autem ejus de manu tua requiram.

Binæ vobismet curatis propositiones æternæ ve-
ritatis exponuntur. *Prima est*; quod ex justitia stricta
ad instruendum gregem vestrum in Mysteriis fidei
& medijs ad salutem necessariis explanandis, tenea-
mini. *Altera est*; quod pro animabus curæ vestræ
commissis ad strictam Omnipotenti DEO rationem
inevitabiliter reddendam stringamini. Ex hac utraq;
certa ac infallibili propositione præmissa infertur & ne-
cessario concluditur veritas sequens: ut munus & Of-
ficiū vestrum, ad quod vocati & assumpti estis,
rectè impleatis.

Ante omnia, vos omnes qui prædicandi Offi-
cium ex munere suscepistis, satagite ut vos optimis
vitæ vestræ moribûs præditos exhibeatis. Etenim
virtus atq; integritas morum, quibûs Concionatores
exornantur, maximum sermoni pondus adjiciunt.
Hinc S. Augustinus Lib. de doctrina Christiana c. 17.
*Habet ut obedienter audiat quantacunq; granditate dictionis,
magnum pondus vita dicentis.* Ven. Beda ea verba,
quæ apud S. Matthæum habentur; *Loquebatur tanquam*

potestatem habens; sic interpretatur: Sermo docentis in potestate fit, quando, quæ docet, operatur. E contra, pernicioſa morum licentia in & à Concionatoribus ſive Catechiſtis deteſtanda omnino eſt: ait enim S. Gregorius: Quod per linguam prædicamus, per exempla deſtruimus, dum iniqua docemus operibus, & ſola voce, quæ juſta ſunt prætendimus. Et Canone: Multi. Diſt. 40. Bene vivendo, & bene docendo populum inſtruis, quomodo debeat vivere; bene autem docendo & malè vivendo, DEUM inſtruis, quomodo te debeat condemnare.

DEUS quoq; illos, qui recta docent, & iniqua agunt, ſic objurgat: Peccatori autem dixit DEUS: Quare tu enarras juſticias meas, & assumis testamentum meum per os tuum? tu verò odiſti diſciplinam Pſal: 49.

Eſt igitur practica, & utinam indefeſſo zelò prædicanda inſtructio ſequens pro iis qui animas regunt. Primò; ut ſaltem Diebus Dominicis & Feſtivis ad Populum Catecheſes faciant, & ad perfectionem vitæ Chriſtianæ per ſua opera bona, mores & exempla, ac ſanam doctrinam, populum inducant. Ait enim S. Auguſt. Lib. de Trinit. cap. 1. Catechiſmus eſt inſtructio divinitus data utilis ad docendum & arguendum ut perfectus ſit homo. Catechiſmus verò ex vi nominis: eſt explanatio eorum quæ ſcire debet Chriſtianus & credere. Secundò Catechetice prædicandi Officium, quo funguntur, ritè exequantur, nimirum ut ſacram Scriptu-

ptura n̄ interpretentur eō sensū, quem Catholica Ec-
clesia & consentiens SSrum Patrum auctoritas com-
probavit. *Tertio* Non ostentandæ quandoq; doctrinæ
& eloquentiæ causâ perplexas, ineptas, inanes, aut
difficiles quæstiones proponant, sed ad plenam
audientium intelligentiam, instructionem, ædificatio-
nem, eā, quæ referuntur ad necessitatem *medii* & *præ-*
cepti, ad vitia & pravas consuetudines extirpandas,
explanare conentur. *Quarto* ad amorem DEI & pro-
ximi, ad desinenda peccata cum firmissimo propo-
sito illa vitandi, ad profectum de virtute in virtutem,
ad mores & disciplinam Christianam instituendam,
observationem præceptorum DEI & Ecclesiæ, ad am-
plectenda Consilia Evangelica gregem suum accen-
dant. *Quinto* Indulgentias tantummodo illas, quæ
à Nobis aut Officio nostro admissæ sunt, & non ali-
ter, ex ambona publicent. *Sexto* Vigiliis, Tempora
ac imminetia de septimana in septimanam Festa ad
Populum celebria denuntient. *Septimo* Bullam Cænæ
Domini *ter de quovis Anno*, videlicet Dominicâ primâ
Adventûs, Dominicâ primâ Quadragesimæ, & Die
Cænæ Domini in sua unusquisq; Ecclesia Parochus
aut ejus Vicarius intimet. *Octavo* Finita Concione aut
Catechesi Actus Fidei, Spei, Charitatis, Contritionis,
& aliàs Confessionem generalem in postillis Evange-

liorum impressam elicere, & devotè cum populo recitare non prætermittant.

PUNCTUM DUODECIMUM. DE OBSERVATIONE JEJUNIORUM.

Christus Salvator noster exemplum dedit nobis ut quemadmodum ipse fecit, ita & nos faciamus. Jejunavit ille quadraginta diebus in deserto, ut nobis ostenderet quomodo oportet munire animam contra insultus dæmonis. Jejunium est salutare animabus & corpori proficuum. Ait enim S. Chrysostomus in die cinerum: Jejunium esse remedium à Salvatore relictum pro castigandis peccatis.

Tempus, qualitas, & quantitas jejunii est omnino ad satisfactionem præcepto servanda. Adeoq; non tantum requiritur abstinencia à cibo prohibito, sed etiam quantitas cibi usualis pro tempore jejunii concessa & tempus refectionis servari debent. Ad servandam quantitatem cibi jejunalis pro tempore Quadragesimæ, Vigiliarum, Quatuor Temporum unica tantum comestio in die omnino exigitur, ad quam servandam omnes ab anno vigesimo primo ætatis suæ sub peccato mortali sic jubentur, ut in prandio, semel de
die

die tantum, vespere autem exigua refectione sumpta
uti teneantur; nisi forte ætas, servile opus, debilitas,
infirmetas & aliæ rationes validissimæ in conscientia ali-
ter permiserint, aut cum scitu jurisdictionis spiritualis
ob causas legitimas aliter dispensatum fuerit. Anima-
rum Rectores tractantes materiam Catechetica de
qualitate & quantitate ac tempore jejuni servandis,
doctrinam moralem adhibeant, ut jejunium hoc non
tantum in corpore, privando illud deliciis sensuum,
sed etiam in spiritu fervetur. Unde spiritualiter jeju-
nantes per humiliationem animarum ad deploranda
& diluenda præterita delicta, ad impedienda scelera
præsentia, ad resistendum suggestionibus diaboli secu-
turis, firmitus armantur. Et deniq; ut svadet rectè S.
Chrysostomus: *Totus jejundet homo, cujus lingua jejundet à*
detractionibus, blasphemis, &c. Oculi jejundet à lascivis
aspectibus. Auris jejundet à pravis sermonibus audiendis.
Pedes jejundet à locis prohibitis. Cor jejundet à rancore, ab in-
vidia, contra proximum &c. &c. Ut cum carnalium restri-
ctione epularum nobis, à noxiis quoq; voluptatibus temperemus.
Ita Chrysost. Homil. 3. ad P. p.

PUNCTUM XIIIUM.

DE INDULGENTIIS.

EXtat defacto ingens ac infinitus meritorum Chri-
sti

ri Thesaurus. Extant mērita Beatissimæ Virginis
MARIE & aliorum Sanctorum, maximè verò Mar-
tyrum ex præclaris suis operibus, quibûs meritis idem
Thesaurus est auctus. Summus Pontifex, cui datæ sunt
claves juxta illud Matth. 16. 19. *Tibi dabo Claves Regni
Cælorum. Quodcunq; solveris super terram, erit solutum &
in Cælis.* Habet potestatem ex hoc Thesauro primariò
ex meritis & satisfactionibus Christi, secundariò ex
meritis Beatissimæ & Sanctorum conflato, facere gra-
tiam huic vel illi fidei applicando ipsi hæc merita in
articulo mortis, vel etiam dum orat certum quid,
ieiunat, dat eleemosynam &c. &c. Indulgentia in re
est remissio pænæ temporalis, quam propter culpam suam
aliquis meritus est. Ad lucrandas Indulgentias re-
quiruntur conditiones sequentes. I. Ut lucraturus sit
baptisatus. II. Ut sit in gratia DEI saltem tunc quan-
do opus præscriptum complet. III. Ut nihil omit-
tat eorum, quibus est annexa Indulgentia. Est de-
niq; Regula universalis: Hoc requiritur ad lucrandas
Indulgentias, quod in Bullis Pontificiis est expressum
tanquam substantia. Ad explicandos fructus Indul-
gentiarum Fidei Christi Populo tenentur Parochi.
Sunt etenim summopere Nobis omnibus necessariæ
Indulgentiæ: quas prætermittere non debemus; quini-
mo *Indulgentiam illius fusis lachrymis postulemus & humi-*
liemus illi (id est DEO Nostro Misericordissimo) ani-
mas nostras.

NB.

158 NB. Modus cum præscripta forma & potestate applicandi Indulgentias *pro articulo mortis* omnibus & singulis Diaceseos nostræ tam sæcularibus quàm Regularibus Presbyteris subdelegata, sub suo scorsivo puncto apponitur infra.

PUNCTUM XIVTUM.

De pluralitate Beneficiorum.

Circa incompatibilitatem Beneficiorum, & exosam aviditatem eorum, qui plura simul beneficia incompatibilia absque dispensatione Apostolica tenere non verentur, quæ sit dispositio executioni demandata & clarè & evidenter colligitur ex SS. Concil. Trid. Sess. 7. cap. 4. & 5. Cui nos dispositioni uti firmiter debere obedire mandatis ex munere nostro recensetur; ita ordinariâ quâ fungimur autoritate, demandamus omnibus & singulis Prælati, Canonicis, Parochis plura Beneficia incompatibilia retinentibus: *Ut in spatio quatuor mensium ab intimatione præsentis Epistolæ nostræ Pastoralis computandorum* Dispensationes Apostolicas super retentione talium Beneficiorum nobis producant & comportent. Aliàs cum carentibus Dispensatione Apostolicâ, juxta præscriptum à SS. Concilio

cilio Tridentino, Locis citatis modum, vi Officii nostri inevitabiliter procedemus.

PUNCTUM XVIUM.

De Residentia Parochorum.

AD Residentiam *Personalem*, seu personale debitum *per se* præstandum Parochos strictè teneri plenè concludunt Jurâ, demandant Canones. Cum enim Beneficium detur propter Officium *c. fin. de rescriptis in 6* Ideo nullus ad Beneficium Ecclesiasticum assumendus est, nisi quis in loco ejusdem residere & *per se* deservire possit. *c. 3. & 4. h. t.*

Personalis hæc in Beneficiatis Residentia & Ministerium *personale* in Pastoribus, qui curam animarum habent de Jure naturali & Divino juxta Less. 2. de Jure & Just: cap. 34. *Dubitat. 34.* requiritur.

In subjecta materia *personalis ejusq; fructuosa Residentia* in Pastoribus requisitæ, patitur exceptionem illa regula Juris, quòd quis possit per alium facere, quod per se ipsum potest. In collatione etenim Beneficii quivis beneficiatus est *persona de industria electa, c. Is cui de Offic. Jud. delegati in 6.* Nam opera unius non est opera alterius. *L. Si non scitem §. Libertus D. de Condict. in l. ibi.* Ut verò fusiùs stricta ad residendum obli-

ficii
obligatio in retinentibus Beneficia eandem Residen-
tiam personalem requirementia ex iplo fonte manifestetur?
allegatur hac de re Decretum SS. Concilii Tridenti-
ni sessione vigesima tertia capite primo de tenore se-
quenti.

Cum praecepto divino mandatum sit omnibus, quibus ani-
marum cura commissa est, Oves suas agnoscere, pro his Sa-
crificium offerre; Verbiq; Divini predicatione, Sacramento-
rum administratione, ac bonorum omnium operum exemplo pa-
scere, pauperum, aliarumq; miserabilium personarum curam
paternam gerere; Et in certa munia pastoralia incumbere,
qua omnia nequaquam ab iis praestari, Et impleri possunt;
qui gregi suo non invigilant neque assistunt, sed mercenariorum
more deserunt. Sacrosancta Synodus eos admonet, Ethorta-
tur, ut divinatorum praeceptorum memores, factiq; forma gre-
gis, in iudicio Et veritate pascant, Et regant. Ne vero ea,
qua de residentia sanctè Et utiliter jam antea sub fel. rec. Pau-
lo III. sancita fuerunt in sensus à sacrosancta Synodi mente
alienos trahantur, ac si vigore illius decreti quinque mensibus
continuè abesse liceat, illis inharendo, declarat sacrosancta
Synodus, omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metro-
politanis, ac Cathedralibus, Ecclesiis, quibuscunque quo-
cumq; Nomine Et titulo praefectos, etiamsi Sancta Romana
Ecclesia Cardinales sint, obligari ad personalem in sua Ecclesia
vel Diacesi residentiam, ubi injuncto sibi Officio defungi te-
neantur, neque abesse posse, nisi ex causis Et modis infra scri-
ptis. Nam cum Christiana Caritas, urgens necessitas, debita

obedientia ac evidens Ecclesia vel Reip. utilitas aliquos nonnunquam abesse postulent, & exigant, decernit eadem sacrosancta Synodus, has legitime absentia causas à Beatiss. Rom. Pont. aut à Metropolitano, vel eo absente, Suffraganeo Episcopo antiquiori residente, qui idem Metropolitanus absentiam probare debet in scriptis esse approbandas, nisi cum absentia incidit propter aliquod munus, & Reip. Officium Episcopatus adjunctum: cujus quoniam causa sunt notoria & interdum repentina, nec eas quidem significari Metropolitano necesse erit: ad eundem tamen cum Concilio provinciali spectabit judicare de licentiis à se vel à Suffraganeo datis, & videre, ne quis eo fave abutatur: & ut pœnis Canonicis errantes puniantur. Interea meminerint discessuri, ita ovis suis providendum, ut quantum fieri poterit, ex ipsorum absentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem, qui aliquantisper tantum absunt, ex veterum Canonum sententia non videntur abesse, quia statim reversuri sunt: Sacrosancta Synodus vult, illud absentia spatium singulis annis, siue continuum, siue interruptum, extra prædictas causas, nullo pacto debere duos, aut ad summum tres menses excedere: & haberi rationem, ut id æqua ex causa fiat, & absq. ullo gregis detrimento, quod an ita sit, abscedentium conscientia relinquit, quam sperat religiosam & timoratam fore, cum DEO corda pateant, cujus opus non fraudulentè agere, suo periculo tenentur. Eosdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius temporis spatium, Dominici adventus, Quadragesima, Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes

coſtes item, & Corporis Chriſti diebꝫ, quibus refici maxi-
mè & in Domino gaudere Paſtoris præſentia oves debeant,
ipſi ab Eccleſia ſua Cathedrali ullo pacto abſint, niſi Epiſco-
palia munia ſua Diaceſis eos aliò vocent. Si quis autem,
quod utinam nunquam eveniat, contra huius Decreti diſpo-
ſitionem abſuerit, ſtatuit ſacroſancta Synodus, præter alias pæ-
nas adverſus non residentes, ſub Paulo III. impoſitas & in-
novatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum
pro rata temporis abſentia fructus ſuos non facere, nec tutâ
conſcientiâ, alia etiam declaratione non ſecuta, illos ſibi de-
tinere poſſe: ſed teneri, aut ipſo ceſſante, per Superiorem Ec-
cleſiaſticum, illos fabrica Eccleſiarum, aut pauperibus loci ero-
gare prohibitâ quâcumque conventionē, vel compoſitione, quæ
pro fructibus malè perceptis appellatur, ex qua etiam prædicti
fructus in totum aut pro parte ei remitterentur: non obſtanti-
bus quibuſcunqꝫ Privilegiis, cuicunqꝫ Collegio; aut fabrica
conceſſis.

Eadem omninò, etiam quò ad culpam, amiſſionem
fructuum, & penas de curatis inferioribus, & aliis quibus-
cunqꝫ qui beneficium aliquod Eccleſiaſticum curam animarum
habens, obtinent, ſacroſancta Synodus declarat, & decernit;
ita tamen ut, quandocunqꝫ eos, cauſâ priꝫ per Epiſcopum
cognitâ, & probatâ, abeſſe contingerit, Vicarium idoneum,
ab ipſo Ordinario approbandum, cum debita mercedis aſſi-
gnatione relinquant. Diſcedendi autem licentiam in ſcriptis
gratisqꝫ concedendam ultra bi-meſtre tempus, niſi ex gravi
cauſa non obtineant. Quodſi, per edictum citati etiam non

personaliter, contumaces fuerint liberum, esse vult, Ordinariis, per censuras Ecclesiasticas, & sequestrationem & subtractionem fructuum, aliisque Juris remedia, etiam usque ad privationem, compellere. Nec executionem hanc, quolibet Privilegio, Licentiâ, familiaritate, exemptione, etiam ratione cujuscunque beneficii, pactione, statuto, & juramento vel quacunque auctoritate confirmato, consuetudine & immemorabili, quæ potius corruptela censenda est, siue appellatione, aut inhibitione, etiam in Rom: Curia vel vigore Eugenianæ constitutionis suspendi posse. Postremo, tam decretum illud sub Paulo III. quam hoc ipsum in Conciliis Provincialibus, & Episcopalibus publicari Synodus præcipit: cupit enim, quæ adeo ex Pastorum munere, animarumque salute sunt, frequenter omnium auribus, mentibusque insigi, ut in posterum, DE() juvante, nulla temporum injuria, aut hominum oblivione, aut desuetudine aboleantur.

Unde circa Residentiam in beneficiis curatis ritè adimplendam veniunt hæc sequentia puncta in ordine ad quietandam conscientiam intus scrutanda.

Primo. Ut qui residentie legem, quam SS. Concilium Trident. locò supra citatò, ac SSmi Pontifices tantopere commendant, atque præcipiunt, adimpleat, non satis est ut corpore solum intersit, in desidia tamen verletur, vel tantum leviora munia sibi desumat, reliqua verò Ministris committat. Etenim residentiam non cum inertia, sed cum laboribus conjungendam esse Tridentina Synodus jubet. Hac in re Patres

tres Aquileiensis Concilii Anno 1596. rectè veritatem
sequentem perpenderunt : Quod de residentia à Sacro
Tridentino Concilio & summorum Pontificum constitutionibus
cautum est , hoc non est intelligendum , ut, præsentia assi-
deant , nihil præterea agant , cum ex sacris Canonibus resi-
dentia sit accipienda in eum sensum , ut sit laboriosa non otiosa.

Hinc Parochos desides otioq; marcescentes lethali
crimini obnoxios esse , & pro gravitate culpæ ple-
ctendos Anacletus Reiffenstuel optimè perpendit. *Tit.*
Decretal. de Clericis non residentibus §. 3. n. 85. & ducbus. seq.

Secundò. Causæ à residentia quandoq; excusan-
tes , à SS. Concilio Trident. c. 1. Sess. 23. de Reform.
allegantur sequentes , videlicet Christiana Charitas ,
urgens necessitas , obedientia , & utilitas in Eccle-
siam vel Rempublicam derivata. Neq; tamen satis
est habere quandoq; allegatas causas , ut quis Paro-
chorum à sua paræcia abesse possit , sed requiritur o-
mnino ut ejusmodi causæ proprii Episcopo exponan-
tur : Consensusq; Ordinarius exquiratur , prout idem Conci-
lium locò citatò decrevit : Ita tamen ut quandocunq; eos cau-
sâ prius per Episcopum cognitâ & probatâ abesse contigerit ,
Vicarium idoneum ab ipso Ordinario approbandum cum debita
mercedis assignatione relinquunt. Discedendi autem licentiam
in scriptis gratisq; concedendam ultrà bimestre tempus nisi ex
gravi causa non obtineant.

Tertiò. Teste præclarissimo Fagnano, capite: *Extir-
panda §. qui verò n. II. de Prabendis : Sacra Congregatio con-*

Tulit, an Parochus teneatur residere etiam si essent in illa Parochia tres tantum vel quatuor Incolæ, respondit teneri.

Quartò. Bonhomus Vercellensis Episcopus Pontificum iussu postquam plurimas Diaceses perlustraverit, Libellum in lucem edidit, qui varia Decreta super Ecclesiastica Reformatione complectitur; idem titulo de Parochis sic inquit: secum ipsi (puta Parochi) recogitent, parum esse personaliter residere, ut Canonum pena evitentur, nisi etiam ipsimet munera sibi suarq; fidei & curæ credita omni præstent religioso Officio ac Charitate ut Divinam effugiant ultionem. Quanquam igitur còadjutores habere eis licet, immo verò, ubi frequentia populi id exigit, necesse est, ipsi tamen per seipsos populum sibi in curam custodiamq; traditum pascere ne recusent, negligentve.

PUNCTUM XVITUM.

De Decanis Foraneis & Congregationibus Decanalibus,

I. **M**uneris DD. Decanorum five Archipresbyterorum est, qui in partem sollicitudinis nostræ Pastoralis assumpti & vocati sunt, ut in suo Decanatu speculatores constituti, propinquiùs observent, & explorent vitam, mores, & actiones Cleri suæ animadversioni commissi. Hinc si aliquem à recto statûs
& of.

& officii sui tramite aberrantem animadverterint ;
subaudiverint, compererint, præprimis talem priva-
tim inter se & illum ipsum fraternè admoneant, &
casu quo non se emendaverit, in Congregatione cum
senioribus Confratribus reprehendant, quodsi de-
mum nec sic resipuerit, cum summaria informatio-
ne illum ad nos deferant.

II. Incumbit insuper DD. Decanis Foraneis vigi-
lem operam dare : ut sui Condecanales inhonestam
cum diverso sexu conversationem aversentur, Domi-
sux aut extrà, suspectas mulieres non foveant, ta-
ernas & hospitia ad computandum, choreas, non
visitent, nec adeant: sobrietatem observent, cum
muliere in uno curru quascunque conficere vias,
nunquam patiantur. Supellectilem sacram etiam
in urgentissima suæ Ecclesiæ necessitate, citra ex-
pressam licentiam à nobis obtentam, non vendant,
non oppignorent, non alienent. Præterea, ab
usura & labe simoniaca sint alieni, in admini-
strandis Sacramentis (ne aliàs eorum culpâ, aut in-
fans absq; Baptismo, aut adultus absq; pænitiæ, Eu-
charistiæ & Extremæ Unctionis Sacramento moria-
tur) vigiles, prompti ac assidui, & in prædicatione
Verbi DEI in Concionibus, videlicet Catecheticis,
in Catechesibus omnibus, signanter Diebûs Domini-
cîs & Festivis ad populum præparatoriè & fructuo-
sè

sè dicendis operosi, in adimplendis obligationibus ex
fundatione susceptis accurati, in vindicandis censibus,
Juribus, Decimis, & quibusvis Proventibus Ecclesiam
concernentibus, vi Juramenti penes institutionem sui
præstiti, sint diligentes, de anno in annum ejusmo-
di vindicationem non retardantes, ædificia Plebana-
lia in ruinam tendere non permittentes, quinimò rui-
nis tempestivè occurrentes, bona, ædificia, Fundos,
Proventus Ecclesiasticos (quorum non Domini &
Hæredes sed Administratores & Dispensatores sunt)
non dissipantes, non dilapidantes. Sacramentum ma-
rimonii subditis alterius Parochiæ, non obtenta pri-
us à proprio illorum Parocho licentiâ administrare
nunquam præsumant, ab Ecclesia sua non se absen-
tent, sed penes fructuosam sui Residentiam susceptum
munus Parochiale continuò exerçant. Quod si ve-
rò in aliquo ex præmissis Condecanales devierint
puncto, aut in illis debite observandis negligentes fue-
rint, nullâ prorsus adhibitâ morâ aut dilatione, per
Decanos Foraneos nobis, sive Officio nostro deferantur.

III. Attendendum est ulterius iisdem Decanis ne in
suo toto Decanatu *Judai* mulieres Christianas, in suis
obsequiis, eo magis salariatas foveant, & ne insuper
dies festos violent, aliàs pro casu contraventionis ad
nos deferendi. Ne insuper diebûs Dominicis & Fe-
stivis

stivis foraliâ in Decanatu exerceantur, invigilandum.

IV. Congregationes Decanales, bis quôvis annò, præviò Processu suò Decanali diem, mensem & locum peragendarum ejusmodi Congregationum præfigente, instituere, cum Fratribus de occurrentibus negotiis & necessitatibus tam Ecclesiarum quàm Ecclesiasticorum, tum de moribus, honestate vitæ Parochorum, aliorumq; Presbyterorum in Decanatu suo existentium etiam Cathedralium, de cura animarum, administratione Sacramentorum, decore Ecclesiarum, Ministrorumq; Ecclesiæ, cujuslibet sobrietate, & cujusvis in particulari diligentia mutuò conferre: an visitationum Decretis satisfactum fuerit? sedulò inquirere, Congregationes easdem Decanales per turnum in Parochiis successivè sequentibus peragere strictissimè obligantur. Jam qualinam modò & Ordine hujusmodi Congregationes Decanales peragi debeant? patebit infra.

V. Admonendi sunt deinde Condecanales, ut tempestivè pro Oleis sacris recurrant. Ipsimet verò Decani in transmittendis Processibus nostris & Directoriis non sint tardi. Quoties enim Processus nostros receperint, toties per suas intimatorias circulares Literas condecanalibus id commendent, eosq; urgeant ut communicet unus alteri viâ cursoriâ præ-

fatum quantotius Processum, & quod defacto sibi communicatus, sive relictus sit, in dictis literis circularibus, ad Cancellariam aliàs nostram à Decano transmittendis, sese subscribat.

VI. Sub tempus Congregationum Decanaliū nullæ rixæ, contentiones nullæ nulliq; excessus præticentur, aliàs de his convicti, quantocius coram nobis per Literas accusandi sint.

VII. Ulterius iidem Decani, quovis de anno in annum, singulas sui Decanatûs, præviis Literis innotescentialibûs visitent Ecclesias, in qua visitatione Ordinem devotionis, munditiem supellectilis Ecclesiasticæ, Jura & proventus Ecclesiæ manutenendos & vindicandos inquirent. Visitationem tamen ejusmodi absque pulsu campanarum peragere debent.

VIII. Quotiescunq; & quocunq; modo in Decanatu Ecclesia vacaverit, ex nunc talis vacantia nobis notificetur. Sciant autem Decani se fore ac esse obligatos; ut postquam aliquem ex Clero condecarnali graviter infirmari inaudierint, hunc personaliter visitent, & ad sumenda tempestivè Sacramenta, tum ad testamentum faciendum in omni sollicitudine inducant. Quodsi quispiam ex Clero Decanatûs sui ex hac vita testatus decesserit, executores testamentarii à Decano Foraneo sunt monendi (quos etiam nos admonemus) ut se ad locum loci conferant, circa corpus

pus Defuncti dispositione præmissâ, adhibitîs præpri-
mis saltem duobûs testibûs, Inventarium tam Jurium
& suppellectilis Ecclesiasticæ, quàm rerum derelictarum
revideant & verificent; vel certè si dictum Inventarium
non sit confectum, conficiant, illudq; unâ cum testi-
bus subscribant, res derelictas obfigillent, obfigillatas
fidei custodiæ demandent, cum inventario deinde
& Testamento ad nos indilatum faciant recursum.

Si verò aliquem ex Clero sui Decanatûs diem
ultimum obire contigerit intestatum, ipsemet Deca-
nus, ea quæ supra injuncta sunt, exequatur, conficien-
do derelictorum Inventariò *, se se indilatè præsentibûs
duobûs saltem testibûs accingat, ac fideliter confectum,
ac subscriptum nullâ prorsus protractâ morâ ad nos
transmittat. Interea, sic, aut quomodocunque
vacanti Ecclesiæ tamdiu in Spiritualibus & tempora-
libus idem Decanus provideat *, donec nos acceptô
de fatis Nuntiô per designatam Commendam aliter
disposuerimus. In casu factorum ipsiusmet Decani,
vicinior Parochus modum supra præscriptum exequi
stringitur.

IX. Quamprimum Decanus de obitu alicujus Sa-
cerdotis receperit notitiam, exunc Literas condeca-
nalibus salubris hujus cogitationis exorandi pro De-
functis intimatorias extradat, & requirat, quatenus

pro anima Confratris Parochi duas Missas cum Officio Defunctorum, pro anima verò Vicarii unam Missam quivis condecanalis Presbyter, ut primum fieri commodè potest, absolvat, similia certò speraturus suffragia.

X. Primò * principaliter ad Decanum Foraneum attinet, ut ipsemet, in persona, aut (si fortè legitimè tunc impeditus fuerit) condecanalis Parochus ab illo designatus Neo-Beneficiati introductioni in præsentia Executorum Antecessoris præsit. Beneficiatus verò Inventarium à Decano & Executoribus, sive duobus adminimum testibus, ac demum à seipso subscriptum, & fideliter prius revisum Ecclesiæ, domûs Plebanalis suppellectilem, resq; omnes derelictas cum augmento aliquo præteriti Inventarii recipiet. Quod inquam Inventarium ad duo exemplaria redactum, unum in Archivio Ecclesiæ conservabitur, aliud à Decano, & noviter introducto, subscriptum in spatio unius mensis ab actu introductionis computando sub pæna *viginti Marcarum piis causis per nos applicandarum*, actis nostris inferendum, transmittetur.

XI. Admoneant deinde Decani Condecanales suos, ut quivis horum in ambitu suæ Parochiæ, Cruces in viis publicis venerationi Fidelium expositas, & vetustate aut ventorum vi collapsas, aut quomodocunq; defor-

deformatas, de loco amoveri, ac tolli (novis sub-
inde substitutis decenterq; efformatis) ad avertendum
à Judæis & Hæreticis majus exinde scandalum, curent.

XII. Attendant præterea Oratorii Laicorum
privatis in Decanatu suo, reperibilibus, cum cu-
jus Privilegio & admissione Missæ Sacrificium in il-
lo celebretur, & an non plures ultra unam de die
Missam absolvantur? utrum exinde Ecclesia Parochia-
lis detrimentum sive præjudicium patiatur? num ali-
qui abusus per administrationem in iisdem Oratoriis
Sacramentorum, & aliàs recenter per Epistolam En-
cyclicam summi Pontificis ad præsens Ecclesiam gu-
bernantis eliminati ac sublati irrepsêre? de quibus omni-
bus & aliis similibus indilatè nos certos reddi adstrin-
guntur.

In reliquis demum punctis pro desumenda infor-
matione ad Constitutiones Synodales dictos Decanos
Foraneos remittimus.

M O D U S

Ad peragendas Congregationes Decanales.

P O R R E C T U S.

imò **D**Ecanus Foraneus debet per Literas innotescen-
tiales, antè duas vel tres septimanas no-

refacere & assignare diem Congregationis Decanalis in Majo & Octobri in Ecclesiis alternatim peragenda & simul consequenter unum ex Parochis vel Vicariis assignare pro Concione habenda *vg.* de statu spirituali & obligationibus ejusdem &c. &c.

2dò. Die præfixo Congregationis & loco, imprimis omnes tenentur etiam Canonici Cathedrales Curati & Collegiatarum adesse in Ecclesia, & Officium Defunctorum cum Missa cantata, idq; pro Fratribus in Decanatu Defunctis, decantare.

3tiò. Missa Votiva de Spiritu S. cantari debet, in qua Concio habeatur de statu spirituali &c.

4tò. Post Missam oclusâ Ecclesiâ exportetur Sanctissimum Sacramentum ad Sacristiam & mensa in medio Ecclesiæ ponatur, penes quam Decanus cum duobus Consultoribus & Notario electis affideat, revidentes utrum omnes Confratres etiam Canonici Cathedrales adsint, actus deinde Congregationis inscribendus. Factâ deinceps per Decanum allocutione ad Confratres de aliqua virtute vel vitio statûs spiritualis, fiat scrutinium de vita & moribus omnium & singulorum Confratrum: Et tunc primò Decanus exire debet ad Sacristiam, & de ejus moribus fiat scrutinium inter Fratres, & sic singuli consequenter exeant. Si verò aliquod *notabile crimen* adinveniat, tunc deferendum est

est sedi Ordinariæ, five ejus Officiò. Si vērò in le-
vioribus defectibus quis inveniat, monendus, corri-
gendus, & levibus pænis afficiendus est à Confratri-
bus senioribus & præsertim à Decano.

510. Revideantur Libri Metricæ*, utrum exactè
scribantur, & an seorsivè baptizati, copulati, & leor-
sivè Defuncti, ac ab Episcopo confirmati in Libro benè com-
pacto, caractere mundo & legibili annotentur, tum
à Decano subscribantur. Quam revisionem Librorum
Metricæ modò præmissò investigandam, etiam pro
tempore Visitationis suæ Decanalæ Ecclesiarum in to-
to Decanatu reperibilium, Decanus exequi tenetur.

610. Conferant inter se condecanales : num o-
mnes & singuli simul cum Decano Decretis Visitatio-
num aliisque Processibus & Ordinationibus ab Ordinaria sede
emanatis satisfaciunt ? aliàs in casu non satisfactionis,
figillatim ac fideliter à Decano, Decanus verò à quo-
vis Parocho & præsertim viciniore, Ordinariæ po-
testati deferantur.

710. Proponendi sunt casus morales præcipuè
de Sacramento penitentia & de impedimentis matrimonii
à Decano, & inquirendi sunt omnes nemine exce-
pto, incipiendo ab inferioribus de resolutione, quàm
ultimatè Decanus dabit, & hoc totum æquè ac præ-
cedentia puncta, in actu Congregationis annotetur,
& to;

& totus Procēssus manu Decani ac Notarii subscri-
batur, & obfigillatus ad Ordinariam sedem sive ejus Of-
ficium cum notificatione absentium à Congregatione transmit-
tendus est.

8vò. Absentes verò à Congregatione Decanali
omnes & singuli Condecanales, etiam Canonici Cathe-
drales Curati sine legitimo impedimento, nec sua absen-
tia causas Literis Nunciisvè exponentes multatâ pecu-
nariâ decem Marcarum per Decanum irremissibili-
ter exigendâ & hospitali, aut Ecclesiæ in qua Congre-
gatio celebrabitur applicandâ, puniendi: qui si refragarii fuerint? vel se sæpius absentasse præsumpserint &
sedi Ordinariæ aut Officio ejus & Instigatori Curiae
deferendi, qui deinde ad citati ultra, alias pœnas ar-
bitrarias, triplum pro inobedientia & negligentia in
pias causas instantaneè exsolvere per sententiam com-
pellentur indispensabiliter.

9nò. Admonendi Confratres: ut quivis ipsorum
ad quæstiones in usum & commodum pro approba-
tione recurrentium in anno currenti 1753tio Typo
impressas & viâ cursoriâ tunc transmissas, resolutio-
nes in scriptis habeat, memoriâ retineat, & assiduâ
lectioni Theologiæ moralis enixam det operam.

10mò. Arcendi sunt DD. Parochi omnes & singuli
Decanales a Divagationibus, & ut continuò operosi
ac fructuosi resideant penes Ecclesias suas Parochia-
les

les, à quibus non nisi in urgentissimis causis à Jure expressis idq; ad tempus breve, obtenta tamen prius licentia Ordinarii vel Officii in scriptis, abesse possunt, ut dictum supra.

Residens verò & suum in toto Officium non exequens Parochus pro absente reputatur. Vicarii item aliiq; Presbyteri Condecanales ad fructuosam pariter residentiam & evitandas divagationes stringantur.

11^{mò}. His peractis reponatur Sanctissimum Sacramentum in suo loco accensis cereis, & referatâ Ecclesiâ, cantetur: *Te DEUM laudamus*; pulsatis tunc campanis & præmisso versu: *Benedicamus Patri & Filium* per orationem de *Sanctissima Trinitate*, cum altera pro *Gratiarum actione*, ejusmodi prælaudatam ac summo opere necessariam Congregationem terminabunt.

12^{mò}. Ibunt omnes pro sumenda refectione frugali ad *Residentiam Plebanalem*, & sub tempus hujusmodi refectionis lectio spiritualis adhibebitur, reliquum tempus in colloquiis spiritualibus consumetur.

13^{tiò}. Ne verò gravati sint uni Ecclesiæ & Parochiæ in cibo & potu, quam etiam in aliis expensis ceræ & vini, alternatim in Ecclesiis sui Decanatus Congregationes Decanales celebrabunt.

14to. Quod si ipsemet Decanus: sive convocandis & quovis de anno in annum Congregationibus Decanalibus peragendis, sive transmittendis earundem Con-

gregationum actibus modò præmissò conficiendis;
& aliàs ad Ordinariam sedem dirigendis non satisfe-
cerit & siue demùm in quocunque muneris & of-
ficii sui deviaverit puncto & illicò a quovis condeca-
nali Presbytero & signanter à viciniore, coram po-
testate Ordinaria, vel ejus Officio, ac eorum In-
stigatore Curia Episcopalis deferendus est: *qui multa*
viginti Marcarum instantaneè coram judicio mediante
Decreto pro piis causis exsolvendarum punietur.
Quodsi in gravioribus excesserit, itidem a quovis Con-
decanali & præsertim viciniore, juxta rei ac delicti
veritatem Officio delatus proportionatè pro modo
culpæ per sententiam afficietur pænis. Et ita ordi-
namus & disponimus Authoritate nostra ordinaria sub
pænis contra renitentes arbitrariis, & contra delin-
quentes, à Jure statutis.

PUNCTUM XVIIMUM.

De observatione Festorum, & de his quæ
sunt vetita Christianis & Hebræis.

QUANTUM ad observationem Festorum pertinet;
est hæc Catechetica Doctrina. In veteri Testa-
mento illud jussum fuerat: *Memento, ut diem Sabbathi*
sancti.

sanctifices. sex enim diebùs fecit Dominus cælum, & terram, & mare, & omnia quæ in eis sunt, & requievit in die septimo. Idcirco *Benedixit Dominus Diei Sabbathi, & sanctificavit eum.* Apostoli verò diem Dominicum Sabbathi locò suffecerunt, quòd eo die Salvator noster ad immortalem vitam surrexerit. Hinc in Apocalypsi Sancti Joannis cap. i. legitur : *Eui in Spiritu in Dominica die.*

(a) Hinc Dies Dominici, quibus specialia quædam beneficia DEUS populo exhibuit, specialiter quoq; à nobis sunt colendi.

Ultra Dominicas, alii quoq; dies festivi solemnes sunt celebrandi, quia S. Ecclesia Mater nostra illos nobis honorandos præcepit, ut per cultum istum Sanctis delatum DEUS magis honoraretur. Celebrare verò seu honorare Dies Dominicos & Festa, in re est; ut imò hīs diebùs ac Festis *Missæ Sacrificium totum* reverenter audiatur, ad quod audiendum ex præcepto & sub mortali peccato Christi Fideles tenentur. 2dò. Ut iidem dies Dominici & Festivi utpote Sancti in DEO religiosè colendo ac in vera pietate & non in commensationibus, non in potu, non in tabernis, non deniq; in delictis aut insolentiis transigantur. 3iò ut opera *merè servilia*, qualia sunt, terram fodere, artes Mechanicas exercere &c. *Item opera quasi servilia.* Ut per-

mutare, emere, vendere res non necessarias, quæ
merito prohibentur, diebûs Festivîs (*ne mens a-
viditate temporalium irretita DEI obliviscatur*) item opera plus-
quam servilia qualia sunt opera peccaminosa, totaliter
amoveantur.

Exercere mercatum seu foralia diebûs Domini-
cîs & Festîs, est à nobis summopere jam prohibitum.
Quæ prohibitio nostra ut executioni demandetur &
debitam diligentiam DD. Decani Foranei & Parochi
locales adhibere tenentur.

Eruietur pro Parochis & Concionatoribus instru-
ctio imò ut ad plenam observationem Dominicarum
& aliorum Festivorum ac solemnium Dierum *omni ho-
nore* colendorum inducant. Præmoneant sapissimè
Dominos, Parentes, Patresfamilias, ut non solum hi
bonò exemplò in colendis *Dominicis* ac *Diebûs Festivis*
præsent, sed etiam servos, liberos, & Domesticos suos
ad hoc præceptum observandum impellant. Hac de
re habetur præmonitio Divina Exodi: *Non facies omne
opus in eo, tu & filius tuus, & filia tua, servus tuus,
& ancilla tua, iumentum tuum, & advena, qui est intra
pertas tuas.* Non satis est, ut aliquis diebûs Domini-
cîs & aliis Festivîs Missæ Sacrificio rebusq; Divinis
interfit, à servilibus operibus abstineat, sed etiam
contendere debet, ut verum cultum DEO exhibeat,
nec ulla peccati labe inquinetur, sic enim per Isaiam
inquit ipse DEUS: *Neomeniam & Sabbathum & Festi-
vita.*

vitates alias non feram: iniqui sunt catus vestri. Calendas
vestras & solemnitates vestras odit anima mea. Et per
Malachiam: Dispergam super vultum vestrum stercus sole-
mnitatum vestrarum. 2do. Exponant pœnas justas DEI
contra hos, qui contemnunt & violant Dies Domi-
nicos aliâq; solemnia Festa. Et quod etiam in hac
vita hujusmodi contemptores & Festorum violatores
DEUS justissimis suis pœnis afficiat. Sic enim per
Ezechielem indicavit. Sabbata mea violaverunt vehe-
menter, dixi ergo, ut effunderem furorem meum, super eos,
& consumerem eos. 3tio. Ex contemptu Festorum, cer-
tissima læpius Divinæ ultionis argumenta ob oculos
versari proponant: Ex hoc inquam contemptu, fa-
mes, bella, lues pecorum, caristia aliâq; calamita-
tes ac miseriæ oriuntur. Hinc Judæus quidam Libro
Numerorum, qui die Sabbati ligna congerebat, in
potestatem Moyſis & Aaron proditus, ipsorumq; jussu
in carcerem detrusus sic à Domino corripitur: Dixit
Dominus ad Moysen: morte moriatur homo iste, obruat eum
lapidibus omnis turba extra castra. Huc servit illa præ-
custoditio Divina Levit. Custodite Sabbata mea &c.
& dabo vobis pluvias temporibus suis, & terra gignet ger-
men suum & pomis arbores replebuntur. Ex præmissis Sa-
cræ Scripturæ textibus constat evidenter, qualiter sa-
cros dies celebrare & observare debeamus, ut in hac
& altera vita justam DEI evitemus vindictam. Quan-

tum verò ad ea, quæ per Constitutionem Apostolicam pro Regno Poloniæ verita sunt Hebræis habitantibus in iisdem Civitatibus & locis, in quibus habitant Christiani & extat seorsiva Litera nostra Pastoralis Typis impressa sub titulo: *List Pastercki wyraźnie w sobie Naywyższej Stolicy Apostolskiej Uwagi y napomnienia do stateczne zawierający* &c. &c. In qua Pastoralis Epistola per extensum Hebræorum & Christianorum supprimuntur abusus. Attendant diligenter tam Sæculares quàm Regulares omnes & singuli Presbyteri, qui sunt casus reservati, in præfata Epistola nostra Pastoralis Polonico Idiomate expressi, quos nobismet ipsis *private reservavimus & reservamus*, à quibus casibus reservatis nullus absolute Presbyter, sive ille sæcularis sive regularis absolvere potest, *nisi in articulo mortis*, aut qui à nobis *in scriptis* expressam habuerit potestatem sibi delegatam.

PUNCTUM XVIIIIVUM. DE HÆRETICIS.

PRobè vobis notum est: quomodo pravitas hæretica tam Sacris Canonibùs quam & Constitutionum Regni sententiis, Decretis & novissimè Annò 1717. in Novella lege est circumscripta.

Clau-

Clarum deinde per se est, speciali ter in Ducatū Ma-
sovia Diæcesiꝫ nostra Plocensi Fidem Sanctam Ca-
tholicam semel susceptam, inviolato temporum tra-
ctu ab omni lue hæretica immunem floruisse ac flo-
rere.

Est insuper ad hæc usq, tempora fervor & ille
zelus Fidei Catholicæ in animis Procerum & populi
Masovitici olim præconceptus satis notus. Postquam
enim hæretica licentia, regnante protunc Vladislao
IV. Rege Poloniæ, aditum & domicilium sibi quæ-
siverit, cum primis Masovitæ pio sensu & unanimi vo-
to adversus eam sunt adeo indignati, ut ex hac po-
tissimum ratione magna sibi Privilegia conciliaverint.
Non dubitamus per DEI gratiam ejusmodi zelum, no-
stris quoq, temporibus, quinimo ad consummatio-
nem seculi in filiis filiorum; id est in incolis hujus
Provinciæ intemeratum esse, ac fore extitutum, &
Religionem sanctam ferream tectamq, permansuram.

Statutum Janussii Ducis aliaq, Privilegia extant à
Serenissimis Regibus data & à tota Republica appro-
bata, & sæpius innovata, quibus ab incolatu Hære-
tici sub pænis criminalibus arcantur. Quare inhibe-
mus omnibus Catholicis, ne domos suas, lapideas,
cellaria, fornices, Hæreticis elocent, nisi fortè transeun-
tibus & tempore nundinarum tantummodò. Præte-
rea

rea obtestamur amore Fidei Sanctæ omnes & singulos
Dominos, Hæredes ac Possessores, ne hæreticos ad
villas aut oppida sua conducant, neve ipsis incola-
tum figant, quinimo ut sint memores strictæ in ex-
tirpandis his zizaniis seu in absolutè denegandis hæ-
reticæ pravitati auxiliis & fautoratibus, obligationis
suæ, obsecramus.

Omnibus igitur & singulis DD. Decanis Foraneis
& Parochis localibus perurgenter demandamus, qua-
tenus enī attendant, ne lupi rapaces & feræ pessi-
mæ ovile invadant. Et ut seposito omni respectu vel
timore humano, passione & affectu inordinato, con-
temptoq; amore & interesse proprio, DEUM solum
& bonum commune Ecclesiæ præ oculis habentes,
Proceribus, Dominis, Hæredibus, Possessoribus fin-
cerè & candidè manifestent, svadeant, consulant,
& constanter inculcent, ut hi zelo suorum Prædeces-
sorū instructi hæreticæ pravitati fortiter resistent,
nec eam quovis prætextu imaginabili patiantur.

Hoc ipsum nosmet ipsi pro sollicitudine Pasto-
rali omnibus & singulis cujuscunq; statūs & conditio-
nis Diæcesanis nostris incessanter inculcamus, ut infi-
stendo majorum suorum vestigiis oppida & villas suas,
agros ac colonias conductione Hæreticorum non in-
ficient, sed in statu plenè Catholico conservent, mi-
seri-

ullos
ad
ola-
ex-
hæ-
onis

ncis
ua-
effi-
vel
on-
um
es,
in-
ut,
ef-
it,

o-
o-
fi-
is,
n-
i-

fericordiam à Domino & Benedictionem pro hoc salutari zelo recepturi. Illud simul vobis in cura animarum laborantibus Presbyteris pollicemur, Nos, tunc cum opportunitas feret, & quamprimum à vobismet de hac si fortè attentanda (quam DEUS misericors avertat) in Diocesim nostram hæreticorum conductione notitiam receperimus, omni efficacia hac de re agere non prætermitturos, & opportuna cum DEI auxilio remedia ad avertendam hæreticam labem perniciosam, subministraturos.

In reliquo: revocamus in memoriam Constitutiones Synodales titulò *de Hæreticis*.

PUNCTUM XIXNUM.

De Modo & Potestate applicandi Christi Fidelibus

Indulgentias in articulo mortis, *quam potestatem*, juxta Constitutionem Apostolicam, quæ incipit: *Pia Mater Catholica Ecclesia &c. &c.*

Sub Datum Romæ apud Sanctam MARIAM
Majorem Annò Incarnationis Dominicæ 1747mo
Nonis Aprilis, Pontificatus Anno tunc 7mo editam
ac promulgatam, *Omibus Presbyteris tam secularibus quam*

M

Regu.

*Regularibus in exercitio curæ animarum laborantibus Au-
thoritate nobis à SSmo D. D. BENEDICTO Papa huius Na-
minis XIV. delegata, subdelegamus per presentes.*

M O D U S

A. SS. D. N. BENEDICTO PAPA XIV.

A P P R O B A T U S.

*Pro opportunitate temporis servandus, ut infra in Rubri-
cis notatur, ad impertiendam Benedictionem in articulo
mortis constitutis, ab his qui facultatem habent à Sede Apo-
stolica delegatam. Benedictio in articulo mortis cum so-
leat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharis-
tiæ, & Extremæ Unctionis, illis infirmis qui vel il-
lam petierunt, dum sana mente, & integris sensibus
erant, seu verisimiliter petissent, vel dederint signa
Contritionis, impertienda iisdem est; etiam si postea
linguæ cæterorumq; sensuum usu sint destituti, aut in
delirium, vel amentiam inciderint. Excommunica-
tis verò impœnitentibus, & qui in manifesto peccato
mortali moriuntur, est omnino deneganda; habens
prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi
jacet infirmus, dicat Pax huic domui, &c. Ac deinde
ægro-*

Agrotum, cubiculum, & circumstantes aspergat aqua benedicta, dicendo Antiphonam: *Asperges Ec* Quod si agrotus voluerit confiteri, audiat illum & absolvat. Si Confessionem non petat, excitet illum ad elicendum actum Contritionis, de hujus Benedictionis efficacia: ac virtute si tempus ferat, breviter admoneat, tum instruat, atq; hortetur, ut morbi incommoda ac dolores, in anteaactæ vitæ expiationem libenter perfectat, DEOq; se se paratum offerat ad ultrò acceptandum quidquid ei placuerit, & mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pænarum, quas peccando promeruit. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens fore, ut ex Divinæ munificentiae largitate, eam pænarum remissionem, & vitam sit consecuturus æternam. Postea dicat V. *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.* R. *Qui fecit calum & terram.*

ANTYPHONA.

Ne reminiscaris Domine delicta famuli tui (vel ancillæ tuæ) neq; vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie eleyson Christe eleyson Kyrie eleyson. Pater noster &c. V. *Et ne nos inducas in tentationem.* R. *Sed libera nos à malo.* V. *salvum fac servum tuum* [vel ancillam tuam] & sic deinceps. R. DEUS meus sperantem in te.

V. *Domine exaudi Orationem meam.* R. *Et clamor meus ad te veniat.* V. *Dominus vobiscum.* R. *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

Clementissime DEUS Pater misericordiarum, & DEUS totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem, atq; sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum N. quem tibi vera fides & spes Christiana commendant. Visita eum in salutari tuo, & per Unigeniti tui Passionem & mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem & veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniat, & in sanguine ejusdem filii tui ab omni macula abluta transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. Tum dicto ab uno ex Clericis adstantibus: Confiteor &c. Sacerdos dicat *Misereatur &c.* deinde. *Dominus noster JESUS Christus Filius DEI vivi qui Beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atq; solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat Confessionem tuam, & restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti, & ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, Indulgentiam plenariam, & remissionem omnium peccatorum tibi concedo in Nomine Patris &c.* Per sacrosancta humana reparationis *Mysteria* remittat tibi Omnipotens DEUS omnes praesentis & futurae vitae penas, Paradisi portas aperiat & ad gaudia sempiterna perducatur, Amen. Benedicat te Omnipotens DEUS, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, Amen.

Si

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque
Confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum
precum recitandarum tempus suppetat, statim Sacer-
dos Benedictionem ei impertiatur.

PUNCTUM XXMUM.

*Exponuntur Indulgentia perpetua à S. Domino nostro Do-
mino BENEDICTO Papa XIV. tam docentibus & addi-
scentibus methodum Orationis mentalis, quam ipsam Ora-
tionem mentalem peragentibus concessæ. Tenor ejus-
modi Indulgentiarum à S. Sede Apostolica concessa-
rum, sequitur talis:*

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Prælatibus
Metropolitanis Archi-Episcopis, Episcopis & Præfu-
libus locorum Ordinariis universis, gratiam & com-
munionem Sedis Apostolicæ habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres Salutem & Apostolicam
Benedictionem.

*Quemadmodum nihil est hominibus à Familiari DEI consortio
& consuetudine avulsis & eiectionis ad divinos hauriendos
fulgores, ad æternam Salutem procurandam, & ad DEUM
quasi*

et post hanc facta cōcordiū magis oporturum salutāre ac
necessarium Oratione, quā est veluti ascensio anima de terre-
stribus ad Caelestia, Inquisitio Supernarum, invisibilium desiderii-
um, Coniunctio Spiritum Sancto, & ad DEUM locutio, ita,
ne desolatione desoleatur universa terra ex eo, quod nullus reco-
gitet corde, omnes & singuli ubiq; seu per salutaribus praeceptis
monendi sunt, quod oporteat semper orare, & nunquam deficere,
ut in omni ratione & obsecratione cum gratiarum actione,
peritioribus nostris innotescentibus apud DEUM, ipse qui Di-
ves est in omnes eum invocantes, nec nostras abs se deprecationes,
nec suas à nobis amoveat miserationes. Ea propter, Praedecesso-
res nostri Romani Pontifices Divina Institutione formati, ut
Christi fideles ad Orationis, siue vocalis, siue mentalis ut di-
citur, illa sit, studium cum assiduitate ineundum, & sine Inter-
missione frequentandum incitarent, eosdem tum Cebortationibus
inflammare, tum Caelestium etiam munerum Thesauris quorum
dispensationem ipsis crediderat Altissimus, allicere studuerunt.
Indulgentias enim peccatorum remissiones, & de iunctis eis quo-
modo libet debitis penitentiis relaxationes elargiti sunt ijs, qui si-
ve vocales preces recitarent, siue per aliquot temporis spatium
quotidie in lege Domini, meditarentur. Nos autem laudatissi-
mis eorundem Praedecessorum nostrorum exemplis incensi, non
solum omnes & singulas Indulgentias, peccatorum remissiones
& Penitentiarum relaxationes per eosdem nostros Praedecessores,
pro recitantibus quascunq; vocales preces (dummodo nunquam
revocatae, fuerint) aut quomodolibet orantibus quocunq; modo
siue ad tempus siue in perpetuum ad hanc usq; diem concessas A-
postolica Auctoritate, renore praesentium sub iisdem prorsus
mo do

modo ac forma Confirmamus, & quatenus opus sit, de novo
concedimus, verum etiam alias insuper ijs presertim, qui
mentalis Orationis seu meditationis studio operam dederint, ut
infra, impertimur. Primum itaq; omnibus & singulis siue qui
tam in Ecclesijs, quam alibi, & ubicumq; locorum publice &
privatè quoscunq; homines orandi seu meditandi rudes quomodo.
cunq; orare & meditari docuerint, siue qui pia orandi & me-
ditandi institutioni huiusmodi, ut pramittitur, interfuerint, dum
modo verè penitentes ac sacra Communione refecti, qua vice id ege-
rint, septem annos & totidè quadragenas de iniunctis eis seu alias
quomodolibet debitis penitentijs in forma Ecclesiæ consueta rela-
xamus. Fis verò tam docentibus quam addiscentibus, qui assidue
pramissa peregerint; ac similiter verè penitentes ac Sacra Com-
munione refecti pro Christianorum Principum Concordia, hære-
sum extirpatione, ac Sanctæ Mariæ Ecclesiæ exaltatione pias ad
DEUM preces effuderint, semel in Mense pro unius cuiusq;
commodo & arbitrio plenariam omnium peccatorum suorum In-
dultentiam & remissionem, quam per modum Suffragij Ani-
mabus Christi fidelium, quæ DEO in caritate conjunctæ ab hac
luce migraverint, applicare possint, misericorditer in Domino con-
cedimus. Insuper ijs, qui per duos quadrantes continuatos, vel sal-
tem per quadrantem horæ singulis diebus, & per totum mensem
Orationi mentali dabunt operam, & verè penitentes & Confessi,
Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, ac pro Chri-
stianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & Sanctæ
Mariæ Ecclesiæ exaltatione pias ad DEUM preces pariter
effuderint, plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum
suorum Indultentiam & remissionem, quam iidem per modum
suffra-

Suffragij Animabus Christi fidelium, qua DEO in caritate con-
iuncta ab hac luce migraverint, applicare possint, auctoritate
Etenore similibus, misericorditer in Domino largimur. Et si
autem juxta Divinum Domini Nostri IESU Christi praeceptum
oportet; ut quisquis oraturus, ne ad instar Hypocritarum videat-
ur ab hominibus, intret Cubiculum suum, & clauso ostio oret
Caelestem Patrem in abscondito: tamen, cum ipse Dominus dixerit,
quod ubi sunt duo vel tres congregati in Nomine meo, ibi sum
in medio eorum, & Sanctus Joannes Chrysostomus praedicet: esse
in Oratione cum fratribus, plus aliqua videlicet Concordiam,
conspirationem, amoris conjunctionem, & Caritatis clamorem
felici Societate, ex qua Orationes infirmiores se simul complexas,
validiores in Caelum evehit: optimum esset, ubi commodè fieri
posset; ut quemadmodum in nonnullis institutum esse accepimus,
ita in omnibus & singulis Diocesibus in more poneretur; nimi-
rum ut singulis diebus dato certo campanarum signo sive in Ec-
clesiis, dummodo totius Populi multitudo unum in locum, ubi o-
ret, masculis à feminis seorsim Collocatis, convenire facile possit,
& nulla suboriatur confusio & inordinatio, sive in propria Do-
mo Patres familias eo, aut alio opportuniori tempore ante Ima-
ginem Sacram cum tota Familia convenientes orent. Eapropter
Vos, Venerabiles Fratres, rogamus & in Domino hortamur, ut
omnibus & singulis Ecclesiarum piorumq; locorum in Civitati-
bus quidem Cathedralis aliarumque praecipuarum Ecclesiarum,
in Oppidis verò Parochialium Ecclesiarum, Superioribus ac Re-
ctoribus injungatis, ut, praemisso campana sonitu iis diebus,
iisque horis, quibus Vobis opportunius in Domino visum fuerit,
dando discernendog; omnes Christi fideles unius cujusq; Cura
commis-

commissos, quos in unum convenire contigerit, in mentalis orationis studio erudire. si ve per alios peritos erudiri faciant, atq; ad illam frequentandam accendere necessitatem utilitatemq; proponere, Indulgentiarum thesauros, quos de benignitate Apostolica elargimur, explicare. Et ad ipsos ea, qua decet, pietate ac reverentia lucrandos inflammare studeant Et enitantur; atque etiam, si commode, ut praemittitur, fieri poterit, orationi mentali in communi practica, ut dicitur, vacare, in eaque exerceri faciant Et curent. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut earundem praesentium Literarum transumptis seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, Et Sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur eisdem Praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Interim Apostolicam Benedictionem Vobis, Venerabiles Fratres, peramanter impertimur. Datum Romae apud Sanctam MARIAM Majorem sub Annulo Piscatoris die XVI. Decembris MDCCXLVI. Pontificatus Nostri Anno septimo.

Cajetanus Amatus.

UT igitur animabus pretioso Sanguine Christi redemptis proficuum ac saluberrimum peragenda Orationis Mentalis seu Meditationis tam in Cathedrali Nostra, quam Collegiatis quotidie, aliisque Omnibus Et Singulis Parochia-

chialibus Ecclesiis Diaceseos nostræ saltem *Diebus Do-*
minicis & Festivis in non interrupto usu & piè conti-
nuata consuetudine ac exercitio practico, *prævio ma-*
joris campanæ pulsu, circa lectionem ad Populum de
mane ad Ecclesiam congregatum alicujus meditatio-
nis asceticæ *Idiomate Polonico* faciendam vigeat, & lu-
crum annexarum Indulgentiarum non omittatur,
auctoritate Ordinariâ demandamus. Inter alios Li-
bros approbatos asceticos quò ad legendas per Re-
ctores animarum punctatim meditationes & à Popu-
lo internè considerandas censemus quoque Libellum
illum cui titulus: *Uwagi Chrześciáńskie na każdy dzień*
Miejsca słuzace &c. fore & esse ad præmissam ope-
ris saluberrimi consuetudinem introducendam sum-
mopere necessarium.

PU NCTUM XXIMUM.

EXponuntur Indulgentiæ pro recitantibus sub horam
noctis ad pulsum campanæ Psalmum: *De profun-*
dis, vel semel Orationem Dominicam & Salutationem
Angelicam, cum versiculo: *Requiem æternam* &c.

CL E-

CLEMENS PAPA XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CÆlestes Ecclesiæ thesauros, quorum dispensationem nobis commisit **DEUS**, ad Christi Fidelium pietatem fovendam, atq; augendam, & animarum salutem promovendam, libenter erogamus. Itaq; de omnipotentis **DEI** misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum, ejus Authoritate confisi, omnibus & singulis utriusq; sexus Christi Fidelibus, qui sub horam noctis ad pulsam campanæ Psalmum: De profundis vel semel Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam cum versiculo: Requiem aeternam &c. in suffragium animarum Christi Fidelium Defunctorum flexis genibus devotè recita verint, quo die id egerint: centum dies de injunctis eis, seu alias quomodo libet debitis penitentiis in forma Ecclesiæ consuetæ relaxamus. Insuper eisdem Christi Fidelibus verè penitentibus, & confessis, ac sacra Communione refectis, qui per annum præmissa peregerint, ac pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad **DEUM** preces effuderint, Plenariam in uno die cujuslibet anni duntaxat per unumquemque Christi Fidelem ad sui libitum eligendo lucrificandam, omnium peccatorum suorum Indulgentiam & remissionem, misericorditer in Domino concedimus; & elargimur, presentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut earumdem presentium Literarum transumptis, seu exemplis, etiam

etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quæ haberetur ipsis presentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam MARIAM Majorem sub Annulo Piscatoris, die 14. Augusti 1736. Pontificatus Nostri Annô septimô.

Fr. Card. Oliverius.

QUare ut præinsertæ Indulgentiæ tum in Suffragium Animarum Christi Fidelium Defunctorum, tum in lucrum Spirituale in præsentî vita degentium, erogatæ in præscripta desuper forma ex suggestu in Cathedrali & Collegiatis aliisque omnibus & singulis Parochialibus & Regularium Diaceseos nostræ Ecclesiis sufficienter fidei populo promulgentur, pulsusque campanæ sub horam noctis circa præfatas Ecclesias quotidie adhiberi non prætermittatur, Ordinaria Auctoritate nostra demandamus.

PUNCTUM XXIIDUM.
DE OBSERVATIONE CONSTITUTIONUM SYNODALIUM.

EO finæ Constitutiones & Decreta Synodalia conduntur,

duntur, ut pro reverentia & obedientia debitæ executioni demandentur. Quare recentissimæ semper memoriæ & inviolatæ observationi ejusmodi Constitutiones Synodales ac præsentem Epistolam nostram Pastoralem inculcandas esse duximus & continuò inculcamus. Ad quem effectum omnes & singulos Presbyteros seculares in cura animarum laborantes, & respectivè Regulares; id est in suis Punctis vi earundem Synodaliū ac præsentis Epistolæ ad eisdem Regulares referibilibus, verbis S. Caroli Borromæi zelosissimi circa disciplinam Ecclesiasticam Antistitis, alloquimur.

Rogamus omnes & per viscera misericordiæ Christi Domini obsecramus, ut has Constitutiones vestras quantò maximò potestis amore, & pietate amplectamini, legatis, sequamini, totos vos ad earum sententiam rationemque, accommodetis.

(a) Episto. 20. præfix. act. Eccl. Mediol: primæ editionis,

Ad Majorem DEI T. O. M. Gloriam, Pretiosissimæ Parentis Virginis MARIE OOQ; SSrum ac Angelorum Custodum

studium totius Diæcesis nostræ, Cultum
& Venerationem ; indefessum in Clero
cum pietate Zelum, & Animarum pre-
tiosissimo Sanguine Christi redemptarum
lucrum ac incrementum in dies & mo-
menta, semper majus.

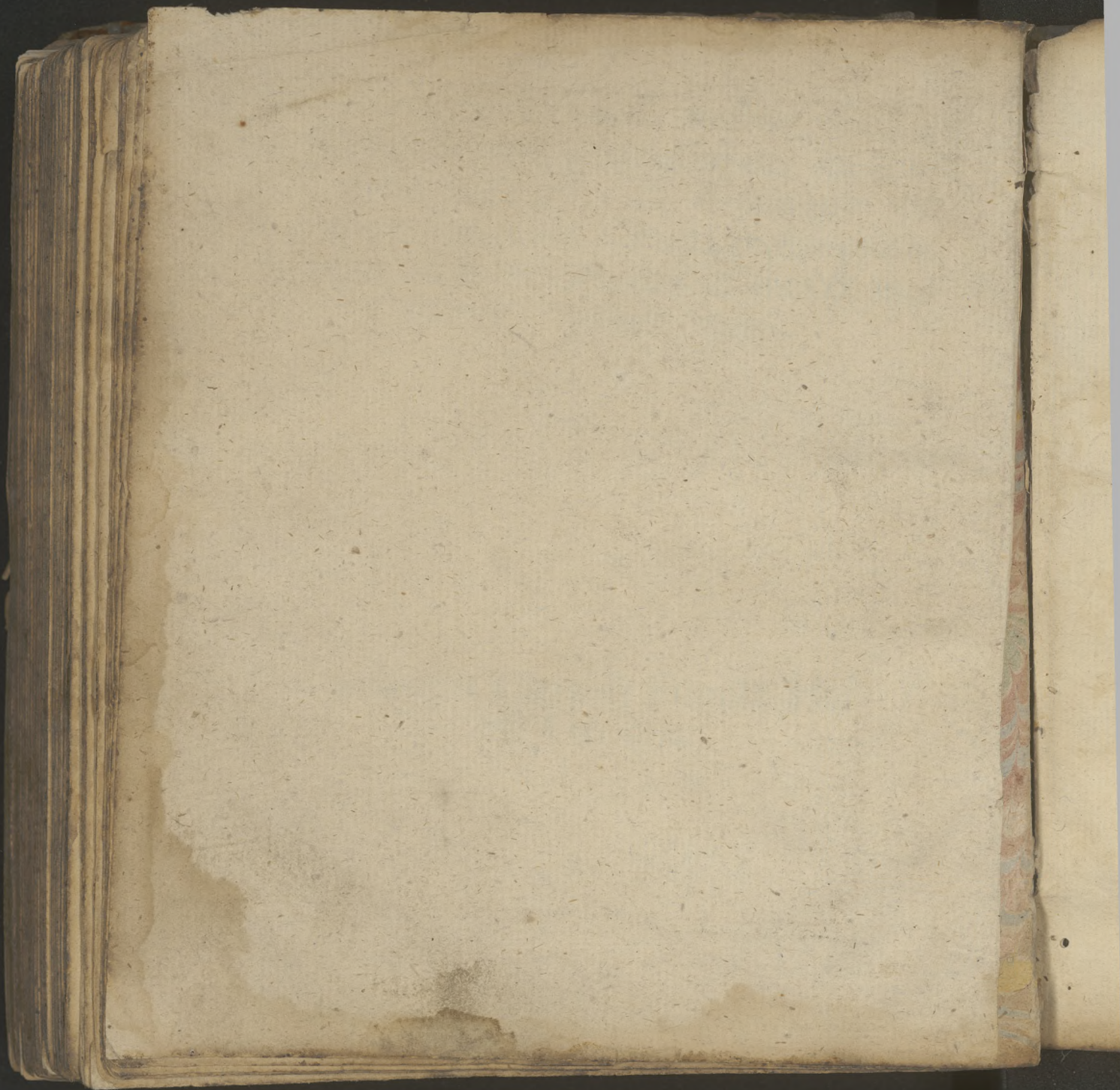
Pro universo Clero & Populo Plocensi
viâ Cursoriâ.

Tabu-

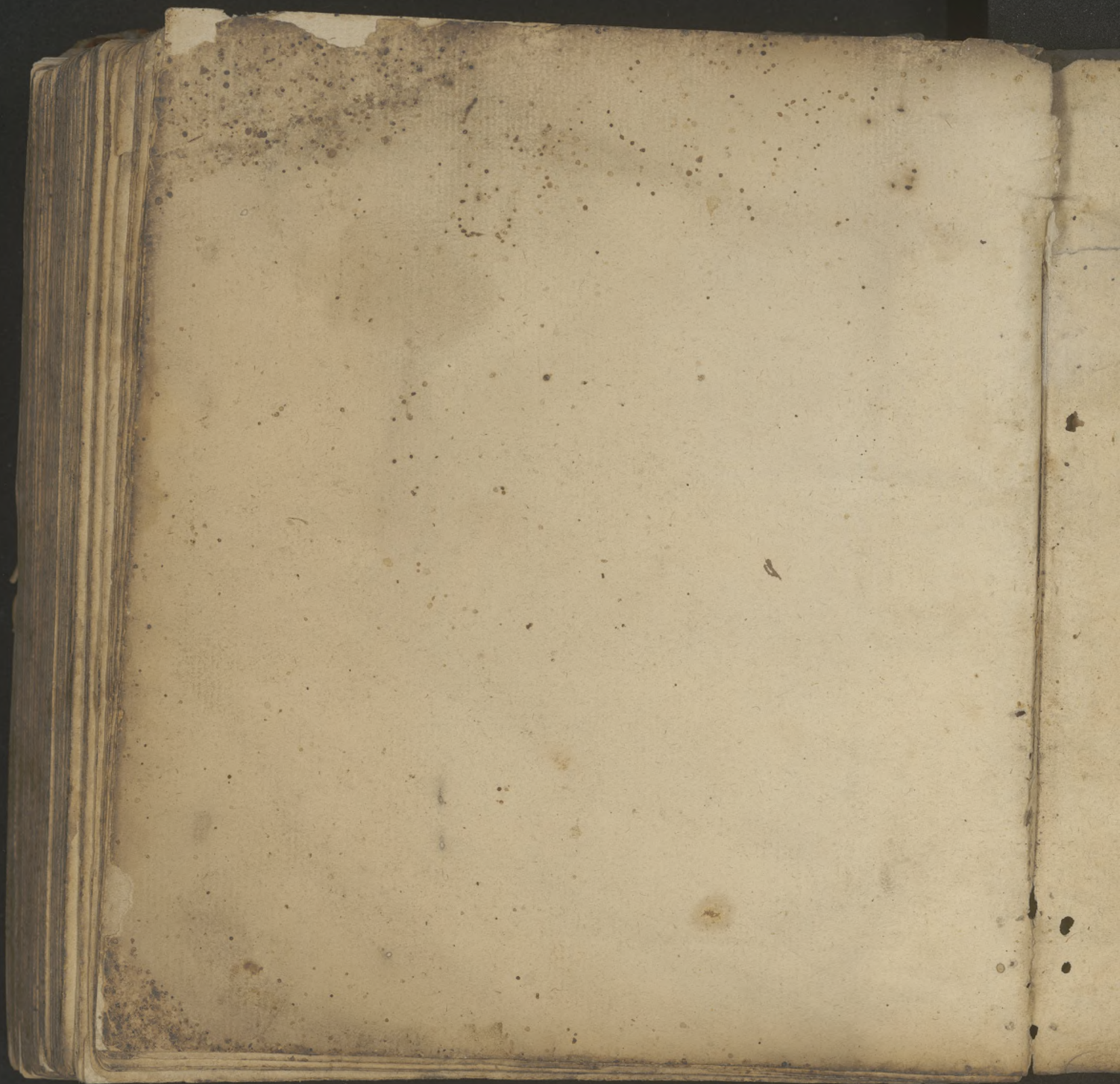
ltum
clero
pre.
rum
no-

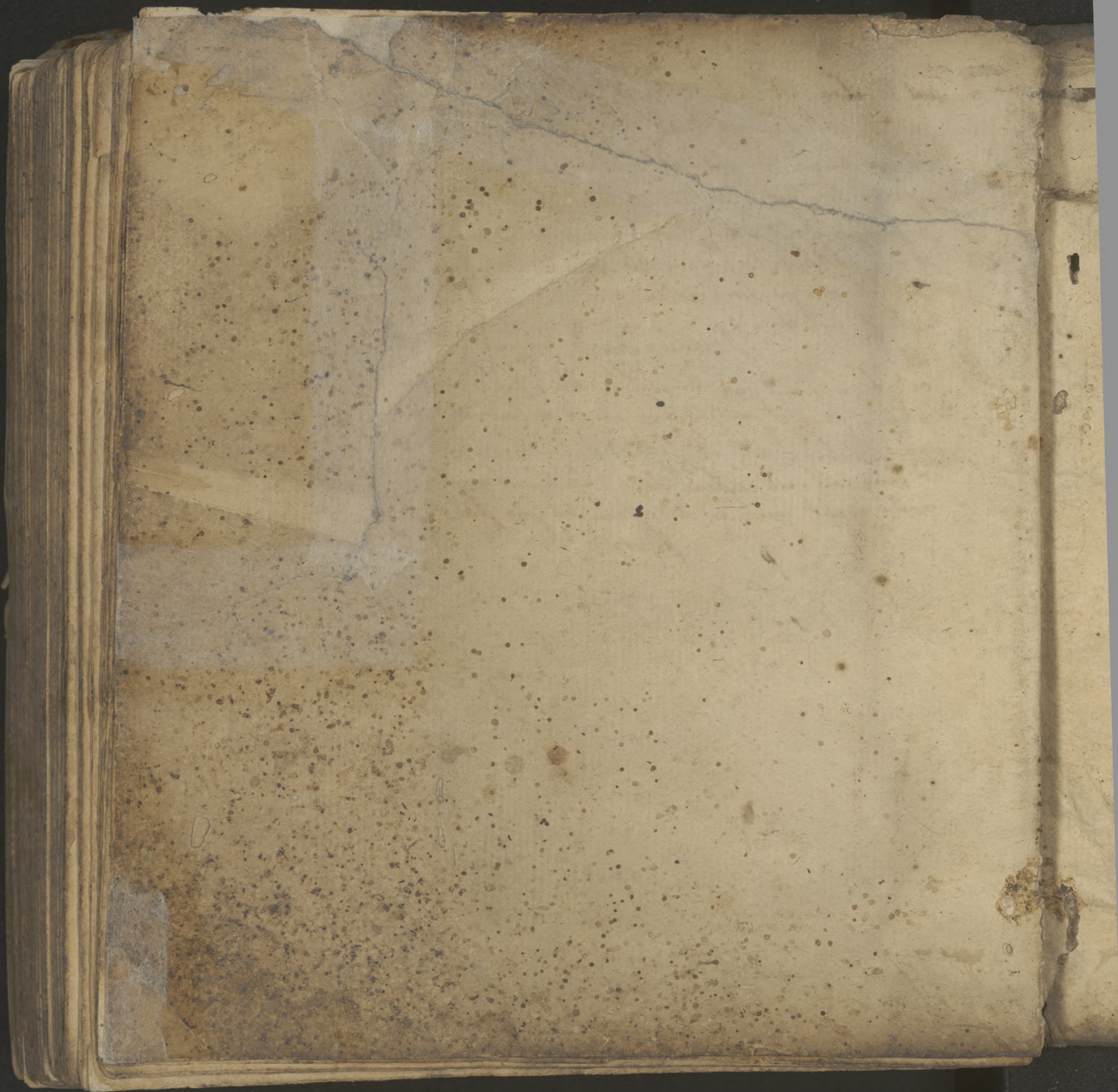
Susc

si

Biblioteka Jagiellońska

stdr0026678

